

41 263
2

အောင် အောင်

အောင် အောင်
အောင် အောင်

အောင် အောင်

შენ ანუი

Handwritten: X 91.263-65
2

ანტიკონი

Handwritten: 11/12

გამომცემლობა „სალოცხეობა“

თბილისი 1972

საქართველოს
პარლამენტის
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

4(80P)

88 — 2

ა 72

თარგმანი თამაზ და ოთარ ჭილაძეებისა

8 — 1 — 4

72 აღგ.

საქართველოს მებატრალური საზოგადოება

მოკმედი პირები

ანტიგონე.

კრეონტი.

ჰემონი.

ისმენე.

ევრიდიკე.

ძიძა.

კრეონტის მსახური.

ჩაფრები.

მაცნე.

ქორო.

საქართველოს
პარლამენტის
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ჩვეულებრივი დეკორაცია. სამი ერთნაირი კარი. ფარდის ახდისას ყველა მოქმედი პირი სცენაზეა. ისინი საუბრობენ, თამაშობენ ბანქოს. მათ გამოეყოფათ პროლოგი და წინ გამოვა.

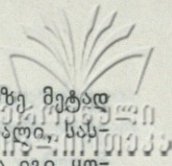
პ რ ო ლ ო გ ი. რას იზამ, უნდა დავიწყოთ! ესენი ახლა თქვენ წინ ანტიგონეს ტრაგედიას გაითამაშებენ. ანტიგონე ის პატარა, გამხდარი გოგოა, აი, აქ რომ ზის, ერთ წერტილს რომ მისჩერებია, ხმას რომ არ იღებს. ის ფიქრობს. ის იმაზე ფიქრობს, რომ ახლა ანტიგონედ იქცა, რომ გამხდარი, შავგვრემანი და გულჩათხრობილი გოგონა, რომელსაც ოჯახშიც კი არავინ უყურებს სერიოზულად, უცებ გმირი გახდება და მარტო გამოვა მთელი ქვეყნის წინააღმდეგ, ბიძამისის, მეფე კრეონტის წინააღმდეგ. ის იმაზედაც ფიქრობს, რომ უნდა მოკვდეს, თუმცა ახალგაზრდაა და ძალიან უნდა სიცოცხლე. მაგრამ არაფერი აღარ უშველის, მას ანტიგონე ჰქვია და ვალდებულია ბოლომდე ითამაშოს თავისი როლი. ფარდის ახდისთანავე ის გრძნობს, რა თავბრუდამხვევი სისწრაფით შორდე-

ბა თავის დას ისმენეს, ყმაწვილ კაცთან რომ ლაზღანდარობს. ჩვენც გვმორდება, ყველა ჩვენთაგანს, მშვიდად რომ ვუთვალთვალებთ — ჩვენ ხომ ამ საღამოს არ უნდა მოვკვდეთ?!

ყმაწვილი, რომელიც მშვენიერ ისმენეს ესაუბრებოდა ჰემონს, კრეონტის შვილი. ის თუმცა ანტიგონეს საქმროა, მაგრამ ცეკვა-თამაშის სიყვარული, სურვილი ბედნიერებისა და მგრძობიარე გული მაინც ისმენესკენ ეწევა. ისმენე ანტიგონეზე გაცილებით ლამაზია. სამეჯლისო საღამოზე ჰემონი მხოლოდ ისმენესთან ცეკვავდა, რომელიც დამაბრმავებლად ლამაზი იყო და ძალიან უხდებოდა ახალი კაბა. მიუხედავად ამისა, ჰემონმა მაინც მოძებნა კუთხეში მობუზული ანტიგონე, მაშინაც ასე რომ იჯდა, მუხლებზე ხელებშემოხვეული, და სთხოვა, ცოლად წამომყევით. რატომ? ეს არავინ იცის და ვერც გაიგებს. ანტიგონეს კი არ გაჰკვირვებია. შეხედა ჰემონს თავისი ფიქრიანი თვალებით და... ძლივს შესამჩნევი ნაღვლიანი ღიმილით დაეთანხმა. ორკესტრი ახალ საცეკვაოს იწყებდა. ლამაზი ყმაწვილებით გარშემორტყმული ისმენე ხმამაღლა იცინოდა. ჰემონი კი მალე ანტიგონეს ქმარი უნდა გამხდარიყო. მან არ იცოდა, რომ ეს სამეფო ტიტული მას მხოლოდ სიკვდილის უფლებას ანიჭებდა.

ძლიერი, ჭადარა კაცი, რაღაცაზე რომ ჩაფიქრებულა, გვერდით პატარა მსახური რომ ამოსდგომია — კრეონტია. მეფე! სახედანაოჭებული და დაღლილი. მას მხრებზე მძიმე მოვალეობა აწევს, ხალხის მმართველობა. ადრე, ოიდიპოსის დროს, როცა ის მხოლოდ პირველი კარისკაცი იყო, უყვარდა მუსიკა, ლამაზყდიანი წიგნები და თებეს ანტიკვარულ მაღაზიებში ყიალი. მაგრამ ოიდიპოსიც და მისი ვაჟებიც დაიხოცნენ. კრეონტმა თავი გაანება ლამაზყდიან წიგნებს, მკლავები დაიკაპიწა და საქმეს შეუდგა.

ზოგჯერ, საღამოობით დაღლილობა დაეუფლება ხოლმე და თავს ეკითხება: ღირს კი ხალხის მმართველობა? იქნებ ჯობია, სხვებს

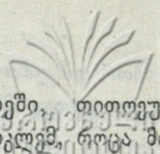
აკვიდო ეს ბინძური ტვირთი, სხვებს, რომლებსაც ჩემზე მეტად შეუძლიათ ყველაფერი იკისრონ. მაგრამ დილით ისევ ახალი, სასწრაფოდ გადასაწყვეტი საკითხები იბადება და ამიტომაც იგი ყოველ ალიონს მუშასავით მშვიდად ეგებება.

ხნიერი ქალი, ისმენსა და ანტიგონეს ძიძის გვერდით რომ დგას და ქსოვს — ევრიდიკვა, კრეონტის მეუღლე. მთელი ტრაგედიის მანძილზე ის ასე ქსოვაში იქნება გართული, სანამ მისი სიკვდილის ჯერიც არ მოვა. ის კეთილია, ღირსებით სავსე, უყვარს ქმარი, მაგრამ ძალა არ შესწევს მხარში ამოუდგეს მას. კრეონტი მარტოა, მასთან მხოლოდ მისი პატარა და უმწეო მსახურია.

ფერმკრთალი ახალგაზრდა, სცენის სიღრმეში კედელს რომ მიყრდნობია — მაცნეა. ის ახლა გამოგვეცხადება და მოიტანს ჰემონის სიკვდილის ამბავს. ამიტომ არჩია სწორედ დუმილი და განმარტოება. მან უკვე იცის...

ესენი კი, ბანქოს რომ თამაშობენ, ჩაფრებიან. სამი სახელაქლავა, კეფაზე ქუდმოგდებული კაცი. ჩვენში რომ ვთქვათ, ბუნებით ცუდი ბიჭები არ არიან. ამათაც ჩვენსავით ცოლები ჰყავთ, შვილებიც, თავიანთი წვრილმანი საზრუნავიც გააჩნიათ, მაგრამ საქმე საქმეზე რომ მიდგეს, თითოეულ ჩვენთაგანს ისე ჩამოაღრჩობენ, ხელი არ აუკანკალდებათ. მათ ნივრის, ტყავისა და ღვინის სუნი ასდით და ბევრი ფიქრით მაინცდამაინც თავს არ იწუხებენ. სამივე მართლმსაჯულების მსახური გახლავთ, ყველაფერში მართალი და თვითკმაყოფილი. მათ არც კრეონტი ახატიათ გულზე. ისინი კრეონტს იქამდე ემსახურებიან, სანამ ახალი პატრონი მის დაპატიმრებასაც არ უბრძანებს.

ახლა კი მართლა შეიძლება დავიწყოთ, ყველა გმირი თქვენთვის უკვე ნაცნობია. ტრაგედია იწყება იქიდან, როცა ოიდიპოსის შვილებმა ეთეოკლემ და პოლინიკემ ერთმანეთი დახოცეს ქალაქის

კედელთან. მათ რიგრიგობით უნდა ემეფათ თებეში, თითოეულს ერთი წლის ვადით, მაგრამ უფროსმა ძმამ ეთეოკლემა, როცა მისი მეფობის ვადა ამოიწურა, არ მოისურვა ძმისთვის ტახტი დაეთმო. შვიდივე უცხოელი მეფე, რომელთა გადმობირებაც პოლინიკემ მოახერხა, თებეს შვიდ კარიბჭესთან განადგურდა. ქალაქი უკვე გადარჩენილია. მოსისხლე ძმები დაიხოცნენ. კრეონტმა, ახალმა მეფემ, უფროსი ძმა ეთეოკლე პატივითა და დიდებით დააკრძალვინა, ხოლო მეამბოხე, მაწანწალა და უსაქმური პოლინიკეს დაუტირებელი ცხედარი ყვავებსა და ტურებს მიუგდო საჯიჯგნელად. ყველა, ვინც კი გაბედავს მის დამარხვას, სიკვდილით დაისჯება.

სანამ პროლოგი ლაპარაკობს, მოქმედნი პირნი ერთმანეთის მიყოლებით გადიან სცენიდან. პროლოგიც გადის.

სცენაზე განათება იცვლება. ფერმკრთალი, მკვდრისფერი განთიად შემოდის შიშნარე სახლში.

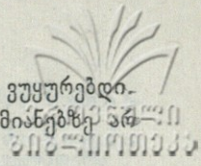
ანტიგონე შემოხსნის კარს და თითისწვერებზე შემოვა. ის ფეხშიშველია, სანდლები ხელში უჭირავს. ერთი წუთით შეჩერდება და რაღაცას უსმენს.

შემოდის ძიძა.

ძ ი ძ ა. სად იყავი?

ან ტ ი გ ო ნ ე. ვსვირნობდი, ძიძა. რა კარგი იყო, რომ იცოდე! უფერული ქვეყანა უცებ შეიცვალა. მერე ვარდისფერი, ყვითელი და მწვანე ისე აირია, როგორც ნახატზე. ადრე უნდა აღგე, თუ გინდა, რომ უფერული ქვეყანა ნახო.

ძ ი ძ ა. მე რომ ავდექი, ჯერ კიდევ ბნელოდა. შემოვედი, საბანი ხომ არ გადაიხადა-მეთქი, ლოგინი კი ცარიელი დამხვდა.

ანტიგონე. ბაღს ჯერ კიდევ ეძინა. რა იცოდა, თუ ვუყურებდი-
რა ლამაზია, ძიძა, ბალი, როცა ადამიანებსე ან
ფიქრობს.

ძიძა. წახვედი, კარი კი ღია დატოვე...

ანტიგონე. დაცვარული მინდორი, ირგვლივ ყველაფერი რალა-
ცას ელოდა. მე მარტო მივდიოდი გზაზე, ჩემი
ფეხის ხმა ყრუდ გაისმოდა სიჩუმეში, მე კი მრცხვე-
ნოდა, რადგან ვიცოდი, ის არ ვიყავი, ვისაც უცდი-
დნენ. მაშინვე სანდლები გავიხადე და ისე ფრთხი-
ლად გადავირბინე მინდორი, ვერც კი შემამჩნია.

ძიძა. ისე არ დაწვე, ფეხი რომ არ დაიბანო.

ანტიგონე. მე აღარ დავწვები.

ძიძა. რას ჰქვია არ დაწვები?! ოთხზე ადექი, ოთხიც არ
იყო. ვიფიქრე, დავხედავ-მეთქი, საწოლი კი ცარიე-
ლი დამხვდა, გაყინული.

ანტიგონე. ნუთუ ყოველთვის ასე კარგია, როცა შინიდან პირ-
ველი გამოდიხარ? ყოველ დილით ასე ადრე უნდა
ავდგე.

ძიძა. ადრე? ადრე კი არა, ჯერ ღამე იყო, ბნელოდა შენ
გგონია დაგიჯერებ, რომ სასეირნოდ იყავი? ცრუ-
პენტელავ? გირჩევნია სიმართლე მითხრა.

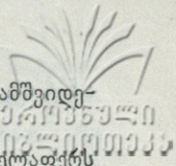
ანტიგონე. ჰო, მართალი ხარ, ჯერ კიდევ ღამე იყო. მარტო მე
მეგონა, უკვე გათენდა-მეთქი. დღეს პირველად ვნა-
ხე გათენება, ძალიან კარგი იყო, ძიძავ.

ძიძა. შენი თავი მოატყუე. მეც ვყოფილვარ შენოდენა,
მაგრამ არც შენსავით ჩუმჩუმელა ვიყავი და არც
ჯიუტი. სად დაეთრეოდი?!

ანტიგონე (სერიოზულად). არსადაც არ დავეთრეოდი.

- ძიძა. პაემანზე იყავი? იქნებ იტყვი, არ ვყოფილვარო?
- ანტიგონე. ჰო, პაემანზე ვიყავი.
- ძიძა. შენ რა, შეყვარებული გყავს?
- ანტიგონე (პაუზის მერე, შეცვლილი ხმით). ჰო, ძიძა, მყავს. საცოდავი.
- ძიძა (გაბრაზებული). კარგია, მე და ჩემმა ღმერთმა! ვაი, სირცხვილო! მეფის ქალიშვილი მაინც არ იყო! რისთვის ვიწვალე, რისთვის გზარდე. ყველა ერთნაირი ხართ, ერთი ძაფით შეკერილი. მაგრამ შენ ხომ სხვებს არ ჰგავდი, სარკე შენ არ გიყვარდა და სავარცხელი, არც ტუჩებს იღებავდი, არც ბიჭებისაკენ იხედებოდი. ვამბობდი, ღმერთო, რა ეშველება-მეთქი. ისმენეს შემხედავი ბიჭები ამას ცოლად როგორ წაიყვანენ, გაუთხოვარი დამრჩება-მეთქი, არადა შენც შენი დაიკოს განაჭერი ყოფილხარ, უარესიც — თვალთმაქცი! ვინ არის მაინც ის ოხერი? ალბათ, ვიღაც ავარა იქნება, ლაწირაკი, ისიც ვერ გაუბედია, მოვიდეს, გვითხრას, მიყვარს და ცოლად გამატანეთო. ხომ ასეა? მიპასუხე, უვარგისო!
- ანტიგონე (ღიმილით). ჰო, ძიძა.
- ძიძა. რომ მეთანხმება კიდევ?! ღმერთო დიდებულო! თითისტოლა იყავი, შენი თავი რომ ჩამაბარეს. საცოდავ დედაშენს აღვუთქვი, წესიერ და პატიოსან გოგოს გაგიზრდი-მეთქი. და აი, როგორ არა! მობრძანდით, ნახეთ, დატკბით! ეს ასე არ ჩაგივლის. მართალია, მე მართო ძიძა ვარ და გამოსტყერებული დედაბერი გგონივარ, მაგრამ იცოდე, შენი ბიძა,

ბიძაშენი კრეონტი ყველაფერს გაიგებს, დამშვიდებული ბრძანდებოდე.

ნ ტ ი გ ო ნ ე

(დადლილი ხმით). ჰო, ძიძა, ბიძაჩემი ყველაფერს გაიგებს. თავი დამანებე.

ძ ი ძ ა.

ვნახოთ რას იტყვის, შენს ამბავს რომ გაიგებს. ჰემონს რაღას ეუბნები, შენს საქმროს, შენ ხომ მისი დანიშნული ხარ. დანიშნული ქალი დილის ოთხ საათზე სხვასთან გარბის პაემანზე. მერე კი პირზე ხელს მაფარებს, ხმა ჩაიკმინდო. ხმა ჩავიკმინდო კი არა, ბავშვობისას რომ გირტყამდი, ისე უნდა მიგტყეპო, საცა სამართალია.

ნ ტ ი გ ო ნ ე.

ნუ მიყვირი ასე, ძიძა. დღეს ნუ გამიბრაზდები.

ძ ი ძ ა.

ნუ გიყვირი?! ყვირილის უფლებაც არა მაქვს?! მე ხომ დედაშენს პირობა მივეცი?! რას მეტყოდა ახლა აქ რომ იყოს? სულელო ბებერო, დიახ, სულელო ბებერო, შენ ისიც კი ვერ შეძელი, ჩემი გოგო უმანკოდ შეგენახაო, უყვიროდი კიდევ, კართან დაბმული ქოფაკივით უყუფდი, ბამბებშიც ახვევდი, არ გამიციდვდესო, რძეს ძალით ასმევდი, ჯანმრთელი გაიზარდოსო, მაგრამ დილის ოთხ საათზე, სწორედ მაშინ, როცა არ უნდა გეძინოს, მშვიდად გძინავს, შენ, სულელო ბებერო, და ისიც თავისუფლად მიიპარება, შენ კი გათოშილ საწოლს ყარაულობო — აი, რას მეტყვის დედაშენი, როცა იმქვეყნად შევხვდები და შე სირცხვილისაგან მოკვკვდები, თუ იმ წუთას ჯერ კიდევ ცოცხალი ვიქნები... ისღა დამრჩება, თავი ჩავლუნო და ვუთხრა, მართალი ბრძანდები, იოკასტე, ჩემო ქალბატონო.

ანტიგონე. კარგი, გეყოფა, ნუ ტირი, ძიძა. შენ შეგიძლია დე-
დაჩემს თვალეში თამამად შეხედო, როცა შენვდები.
დედა კი გეტყვის, მადლობელი ვარ, ძიძავ, პატარა
ანტიგონესთვის, კარგად მოგივლიათ. დედამ იცის,
რისთვისაც ვიყავი წასული.

ძიძა. მაშ, არა გყავს შეყვარებული?

ანტიგონე. არა, ძიძა.

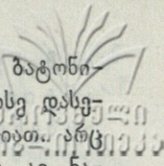
ძიძა. შენ რა, დამცინი? სირცხვილია, მე ხომ ბებერი ვარ!
მე შენ ყოველთვის მიყვარდი, თუმცა თავიდან სადა-
გელი ხასიათი გქონდა. შენი და გაცილებით დამ-
ჯერი იყო, მაინც მეგონა, ამას უფრო ვუყვარვარ-
მეთქი, მაგრამ შენ რომ გიყვარდე, სიმართლეს მე-
ტყობდი. რატომ დამხვდა შენი ლოგინი გაციებული?

ანტიგონე. ძიძა, გეხვეწები, ნუ ტირი. (ეხვევა.) გეყოფა, ჩემო
კეთილო, ლოყებწითელა ვაშლო, გახსოვს, როგორ
გიპირიალეზბდი ლოყებს, ჩემო ბებერო დამჭკნარო
ვაშლო. რომ იცოდე, რა ტყუილად ტირი, ყველა-
ფერი ეს სისულელეა. მე სუფთა ვარ და არავინ მი-
ყვარს ჩემი საქმრო ჰემონის გარდა. გეფიცები და
თუ გინდა იმასაც შემოგფიცავ, რომ სხვას არავის
არასოდეს არ შევიყვარებ. შეინახე შენი ცრემლები,
შეინახე. შეიძლება კიდევ გამოგადგეს, ძიძავ, რო-
ცა შენ ტირი, თავი ისევ პატარა მგონია, მე კი დღეს
უფლება არა მაქვს პატარა ვიყო.

შემოდის ისმენე.

ისმენე. უკვე აღექი?

ანტიგონე. ჰო, უკვე ავღექი.

d i d a. თქვენ რა, ორივემ ააფრინეთ? გაგონილა, ბატონი-
შვილები მსასურებზე ადრე დგებოდნენ? ისე დასე-
ირნობთ, ჯერ პირში ლუკმაც არ ჩაგიდევიათ, არც
ჩაგიცვამთ. გაცივდებით, თქვე უბედურებო. აი, ნა-
ხეთ, კიდევ მე მომხვდება თქვენი გულისათვის.

ანტიგონე. რა გაგვაცივებს, ასლა ხომ ზაფხულია? წადი, d i d a,
ყავა მოგვიდუღე, ყველაფერს ის აჯობებს.

d i d a. უი, მიწა რატომ არ გამისკდება, ჩემო ჩიტო! ბავ-
შივი მშიერი კვდება, მე კი ვებუზღუნები.

საჩქაროდ ვაღის.

ისმენე. ავად ხარ?

ანტიგონე. არა, ცოტა დავიღალე, (ღიმილით.) ადრე ავდექი.

ისმენე. არც მე მძინებია.

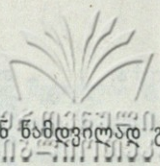
ანტიგონე (ისევ ღიმილით). შენ კარგად უნდა გამოგეძინა,
ხვალაც რომ ასეთი ლამაზი იყო.

ისმენე. რატომ დამცინი?

ანტიგონე. არ დაგცინი. შენი სილამაზე მათამამებს. გახსოვს,
რა უბედური მეგონა ჩემი თავი პატარაობისას? სულ
მინდოდა მიწით მომეთხუპნე, კისერში ხოჭოებს
გიყრიდი. ერთხელ ხეზე მიგაბი და თმა შეგჭერი,
შენი ლამაზი თმა... (თმაზე ხელს უსვამს.) ალბათ,
ასეთი ლამაზი, ფაფუკი და დავარცხნილი თმის
პატრონს სულელური ფიქრები არ აწუხებს.

ისმენე (მოულოდნელად). რატომ მთავარზე არ ლაპარაკობ?

ანტიგონე (რბილად. თან ისევ თმაზე ეფერება). შენ ასე გგო-
ნია?

- ი ს მ ე ნ ე . იცი, ანტიგონე, მე ბევრი ვიფიქრე.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე . მართლა?
- ი ს მ ე ნ ე . მთელი ღამე ფიქრში გავატარე. შენ ნამდვილად გი-
ჟი ხარ!
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე . ჰო, ნამდვილად გიჟი ვარ!
- ი ს მ ე ნ ე . ჩვენ ვერ შევძლებთ.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე (პაუზის მერე, წყნარად). რატომ?
- ი ს მ ე ნ ე . ორივეს მოგვკლავს.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე . რა თქმა უნდა, ყველა თავისას მიიღებს. ის ვალ-
დებულია სიკვდილით დაგვესაჯოს, ძმის დამარხვა
კი ჩვენი ვალია. ასეა გადაწყვეტილი, ვერაფერს ვერ
შეგცვლით.
- ი ს მ ე ნ ე . მე არ მინდა სიკვდილი!
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე (რბილად). არც მე მოვკვდებოდი, რომ შემეძლოს.
- ი ს მ ე ნ ე . მომისმინე. მე მთელი ღამე ვფიქრობდი. მე შენზე
უფროსი ვარ და ყოველთვის შენზე ჭკვიანურადაც
ვიქცევი. შენ კი რაც მოგეპრიანება, იმას აკეთებ,
გინდაც სისულელე იყოს, სისულელეზე უარესიც...
მე ყველაფერი ათასჯერ ავწონ-დავწონე.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე . ხანდახან ბევრი ფიქრი მავნებელია.
- ი ს მ ე ნ ე . არა, ანტიგონე! შენ გგონია, მე არ მეცოდება ჩვენი
ძმა, მაგრამ ცოტა ბიძასაც უნდა გავუგოთ.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე . მე არ მინდა, რომ ცოტა გავიგო.
- ი ს მ ე ნ ე . ის მეფეა. იძულებულია სამაგალითო იყოს ყველას-
თვის!
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე . მაგრამ მე ხომ მეფე არა ვარ და არც ვაპირებ ვინ-
მესთვის მაგალითის მიცემას. მე ხომ პატარა ანტი-
გონე ვარ, ჯიუტი, სულელი... მე ყველაფერს ვაკე-

თებ, რაც კი მომეპრიანება, ამიტომაც მაყენებდნენ
კუთხეში, ანდა საკუჭნაოში მამწყვდედნენ. ახიცაა!
თავიდანვე გამგონე უნდა ვყოფილიყავი. *ერეკენული*
ისმენე. აი, უკვე მოიღუშა... ფეთიანი! მე მაინც მიმინინე,
მე ხომ შენზე უფრო ხშირად ვარ მართალი!

ანტიგონე. მე არ მინდა, რომ მართალი ვიყო.

ისმენე. ბოლოს და ბოლოს, გამიგე მაინც...

ანტიგონე. გაგიგო... რაც თავი მახსოვს, თქვენგან მართო ეს
მესმის. გაიგე, წყალი არ დაღვარო, გაიგე, სილაში
არ ითამაშო, კაბა დაგვევრებაო, გაიგე, ყველაფრის
ერთად ჭამა არ შეიძლებაო, არ შეიძლება მათხოვარს
ფული მისცეო, არც ქართან სირბილში შეჯიბრი
შეიძლებაო, მზეზე არ გაჩერდეო, არც მაშინ იბანაო,
როცა შენ გინდაო. გაიგე! გაიგეო! მე კი არ
მინდა, რომ გავიგო! ამისთვის სიბერეში მოვიცლი...
(წყნარად.) თუკი როდესმე დავბერდები. ახლა კი
არა.

ისმენე. ის ჩვეზე ძლიერია, ანტიგონე. ის ხომ მეფეა. ქა-
ლაქშიც ყველა ასე ფიქრობს. ისინი კი ბევრნი არიან,
ძალიან ბევრნი. თებეს ქუჩები სავსეა ხალხით.

ანტიგონე. მე აღარ გისმენ!

ისმენე. ისინი სტვენით დაგვედევნიებიან, ჩაგვაფრინდებ-
ათასი ხელი. ერთნაირ სახიანი, ერთნაირ თვალეზი-
ანი ათასი კაცი სახეში ჩაგვაფურთხებს. და როცა
ფურგონით დასასჯელად წაგვიყვანენ, ჩვენ გაგვა-
ცილებს მათი სიძულვილი, მათი დაცინვა, მათი
სიმყრალე. იქ კი ჩაფრები დაგვხვდებიან, ჩლუნგი
ჩაფრები, უხეში საყელოთი კისერგადახეხილი ჩა-

ფრები, დიდხელემა ჩაფრები, ხარებივით დაბღვე-
რილი ჩაფრები... და აღარაფერი აღარ გვიშველის:
აღარც მუდარა, აღარც კივილი. ისინი მონებივით
ზუსტად შეასრულებენ, რაც ექნებათ საბრძანები.
არც დაფიქრდებიან, კარგს აკეთებენ თუ ცუდს.
ტანჯვის მაინც არ გეშინია? ჩვენ ხომ დავიტანჯე-
ბით, ჩვენ ხომ ვიგრძნობთ ტკივილს, რომელიც უფ-
რო და უფრო გაიზრდება და ბოლოს და ბოლოს
აუტანელი გახდება ჩვენთვის. მაგრამ ეს კიდევ არ
იქნება დასასრული, ტკივილი უფრო გაძლიერდება,
გულის გამგმირავ კივილივით... არა, არ მინდა არ
შემიძლია.

ანტიგონე. ბევრი გიფიქრია სიკვდილზე!

ისმენე. მთელი ღამე. შენ?

ანტიგონე. მეც, რა თქმა უნდა.

ისმენე. შენ ხომ იცი, მე როგორი მშიშარა ვარ?

ანტიგონე (რბილად). მეც მშიშარა ვარ, მერე რა?

პაუზა.

ისმენე (მოულოდნელად). ნუთუ შენ სიცოცხლე არ გინდა?

ანტიგონე (ჩურჩულით). სიცოცხლე არ გინდა... (ჩუმად, ძლივს
გასაგონად.) აბა, ვინ დგებოდა უთენია მხოლოდ
იმიტომ, რომ მთელი სხეულით ეგრძნო დილის ნია-
ვის სიგრილე, ვინ იძინებდა ყველაზე გვიან, ძილს
ვინ ებრძოდა, მხოლოდ იმიტომ, რომ ცოტა ხანს
კიდევ დამტკბარიყო ღამის თილისმით. ან ვინ ტი-
როდა ბავშვობაში მხოლოდ იმიტომ, რომ არ შეეძ-

ლო მოეწყვიტა ყველა ყვავილი, დაეჭირა ყველა ცხოველი!

ისმენე ანტიგონე (სწრაფად მიდის ანტიგონესთან). დაიკო! (ხელით იშორებს. ხმამაღლა). არა. მომშორდი. მეფერები. ჩვენ ახლა წუწუნის დრო არა გვაქვს. შენ ბევრი იფიქრე? შენ გეშინია, რომ მთელი ქალაქი აგვიმხედრდება? ტკივილის გეშინია? სიკვდილის?

ისმენე ანტიგონე. (თავჩაღუნული). ჰო. რა გაეწყობა. ეს მშვენიერი მიზეზია უარისათვის. (მივარდება). ანტიგონე, გეხვეწები! მაღალი იდეალები კაცების საქმეა, დე, ისინი შეეწირონ ამ იდეალებს... შენ ხომ გოგო ხარ!

ანტიგონე (კბილებში გამოცრის). ჰო, გოგო ვარ. განა ცოტა ვიტირე ამის გამო?

ისმენე. ბედნიერება ცხვირწინ გიდევს. მარტო ხელის გაწვდენა გინდა, რომ არ დაკარგო. დანიშნული ხარ, ახალგაზრდა, ლამაზი...

ანტიგონე (ყრუდ). არა, ლამაზი არა ვარ.

ისმენე. რა თქმა უნდა, ჩემსავით ლამაზი არა ხარ, მაგრამ სხვანაირად ხარ მომხიბვლელი. შენც ძალიან კარგად იცი, როგორ გეტორღილებიან ქუჩის ბიჭები, გოგოებს. კი ენა უვარდებათ და თვალდაბრეცილები გიყურებენ, სანამ კუთხეს მიეფარები...

ანტიგონე (ძლივს, შესამჩნევად იღიმება). ბიჭები... გოგოები...

ისმენე (ცოტა ხნის შემდეგ). ჰემონი?

ანტიგონე (მტკიცედ). ჰემონი... ჩვენ შორის მალე ყველაფერი გათავდება!

2. 1-ან ანუი
59126

საქართველოს
პარლამენტის
პრეზიდიუმი
ბიჭვინტის

ისმენე. შენ მართლა გაგიჟდი.
 ანტიგონე (ლიმილით). რაც არ უნდა გამეკეთებინა, ყოველთვის გიქს მეძახდი. წადი, დაწევი, ისმენე, უკვე გათმედა, ახლა, სულ ერთია; მაინც ვერაფერს გავაკეთებ, ძმის გვამს ფხიზლად ყარაულობენ ჩაფრები, ისე მონდომებით იცავენ, თითქოს სიკვდილი კი არა, მეფობა მოეპოვებინოს უბედურ პოლინიკეს. წადი, დაწევი. დაილაღე, ფერიც დაგეკარგა...

ისმენე. შენ?
 ანტიგონე. მე არ მეძინება. სანამ არ გაიღვიძებ, არსად არ წავალ, პირობას გაძლევ. ახლა ძიძა საჭმელს მომიტანს. წადი, კიდევ მოასწრებ გამოძინებას, მზე ჯერ კარგად არ ამოსულა. თვალები გეხუჭება. რაღას უყურებ?

ისმენე. ჰო, წავალ. მაგრამ შენც უნდა მომისმინო, დამიჯერო. ხომ მომისმენ, ხომ დამიჯერებ?

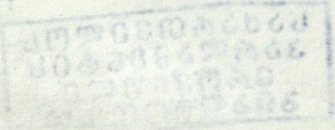
ანტიგონე (გულგრილად). ჰო, მოგისმენ, ყველას მოვუსმენ. წადი, დაიძინე, გთხოვ, თორემ ხვალ აღარ იქნები ასე ლამაზი. (სევდიანი ლიმილით მიაცილებს ისმენეს, მერე დაღლილი ჯდება.)
 საბრალო ისმენე!

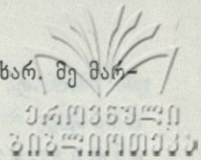
შემოდის ძიძა.

ძიძა. აი, ყავა და ნამცხვარი, ჭამე, გენაცვალე.

ანტიგონე. არ მინდა, ძიძა.

ძიძა. ჩემი გამომცხვარია, შენ რომ გიყვარს.

ანტიგონე. გმადლობთ, ძიძა, შენ ძალიან კეთილი ხარ. მე მართლაც ყავას დავლევ.

ძიძა. ცუდად ხომ არა ხარ?

ანტიგონე. არა, ძიძა, მაგრამ მაინც ჩამიხუტე, ავადმყოფს რომ მიხუტებდი ისე. ისევ ისე დამიფარე, როგორც მაშინ მიფარავდი ციებისაგან, კოშმარებისაგან, კედელზე რომ დაცოცავდნენ და ჩემს მასხრად აგდებას ცდილობდნენ, საშინელი მწერებისაგან, რაღაცას რომ ღრღნიდნენ ღამის სიჩუმეში... გახსოვს, შენ მაშინ ღამეც განდევნე, ძიძავ, სიკვდილიც განდევნე. მომეცი ხელი, როგორც მაშინ, თავთან რომ მეჯექი ხოლმე.

ძიძა. რა გემართება?

ანტიგონე. არაფერი, ძიძავ. უბრალოდ ჯერ კიდევ ძალიან პატარა ვარ, რომ... მაგრამ შენ გარდა ეს არავინ არ უნდა გაიგოს.

ძიძა. რისთვის ხარ ძალიან პატარა, ჩიტო?

ანტიგონე. არაფრისთვის, ძიძავ. რაც მთავარია, შენ ჩემთან ხარ, მე შენი კეთილი, დამსკდარი ხელი მიჭირავს... ის ყველაფრისაგან დამიფარავს. მჯერა. იქნება ამ ხელმა ერთხელ კიდევ გადამარჩინოს? ძიძავ, შენ ხომ ყველაფერი შეგიძლია.

ძიძა. რა უნდა გაგიკეთო, ჩემო მტრედო, მე რა შემიძლია?

ანტიგონე. არაფერი, ძიძავ, მხოლოდ ხელი დამადე ლოყაზე. აი ასე, (წუთით ჩერდება, თვალს ხუჭავს.) აი, უკვე აღარ მეშინია. აღარც ალქაჯის, არც კუდიანის, არც

ავი სულის. (ცოტა ხანს ჩერდება, მერე შეცვლილი ხმით.) მისმინე, ძიძავ, ჩემი ბრალია...

ძიძა.

რა იყო?

ანტიგონე.

პირობა მომე, რომ ჩემს ბროლიას არასოდეს გაუჯავრდები.

ძიძა.

რას ამბობ, ბროლიას თუ არ გაგუწყყერი, ხომ აიკლო მთელი სახლი?

ანტიგონე.

არ გაუჯავრდე, თუნდაც მთელი სახლი აიკლოს. გეხვეწები!

ძიძა.

ძალმა მთელი სახლი ყირაზე დააყენოს და მე ჩუმად ვიყო?

ანტიგონე.

ჰო, ძიძა.

ძიძა.

ეს აღარ გამიგია?!

ანტიგონე.

გთხოვ, ძიძა, შენ ხომ გიყვარს ჩემი კეთილი, დიდთავა ბროლია. ბოლოს და ბოლოს, შენ ხომ უცოცხოდ ცხოვრება არ შეგიძლია? შენ ხომ გაგიჟდები, სახლს რომ დალაგება არ უნდოდეს?

ძიძა.

ჩემი ხალიჩა რომ გასვაროს?

ანტიგონე.

სულ ერთია. მაინც არ გაუჯავრდე. მე შენ ძალიან, ძალიან გთხოვ, ძიძიკუნა!

ძიძა.

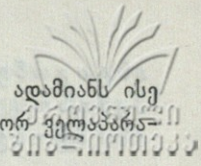
ო, როგორ სარგებლობ ჩემი გულჩვილობით! კარგი, კარგი, ასე იყოს. ახლა ბროლიას დავუდგები მოსამსახურედ. საითაც გინდა, იქით მიმავრუნებ ბეხრევიც ცხენივით.

ანტიგონე.

მაშინ ისიც დამპირდი, რომ ყოველთვის დაელაპარაკები ხოლმე.

ძიძა.

რას ამბობ? სად გაგონილა? ძალს როგორ ველაპარაკო?

ანტიგონე. არა, არა, ძალღს კი არა, როგორც ადამიანს ისე ველაპარაკე. შენ ხომ მოგისმენია, როგორ ველაპარაკები ხოლმე?

ძიძა. არა, გენაცვალე! მართალია, ბებერი ვარ, მაგრამ ჭკუიდან კი არ გადავმცდარვარ! შენ მაგივრად მე რატომ უნდა ველაპარაკო?

ანტიგონე (ჩუმად). თუკი ვერ დაველაპარაკები?

ძიძა (ვერაფერს ხვდება). ვერ დაველაპარაკები? რატომ?

ანტიგონე (მიტრიალდება. მტკიცედ განაგრძობს). ისე. ბროლიამ თუ ძალიან დაიდარდოს, ძებნა თუ დამიწყოს, მოკალით. ოღონდ არ ეტკინოს, ძიძავ.

ძიძა. მოვკლათ? შენი ძაღლი? რას ამბობ, მტრედო, შეიშალე?

ანტიგონე. არა, ძიძა. (შემოდის ჰემონი.) აი, ჰემონიც! შენ წადი, ძიძა, არ დაივიწყო, რაც დამპირდი. (მიიღბენს ჰემონთან.) მაპატიე, ჰემონ, გუშინ სადამოს რომ შეგეკამათე. ყველაფერი მაპატიე! მე მტყუანი ვიყავი. გთხოვ, მაპატიო.

ძიძა მიდის.

ჰემონი. განა არ იცი, რომ მაშინვე გაპატიე, როგორც კი კარი გაიჯახუნე? შენი ნელსაცხებლის სურნელუბა ჯერ კიდევ არ გამქრალიყო. (ხელს ხვევს, ალერსით შესცქერის, იღიმება.) მაინც ვის მოპარე ის ნელსაცხებელი?

ანტიგონე. ისმენეს.

ჰემონი. პომადა, პუდრი. ის ლამაზი კაბა?

- ანტიგონე. ისინიც.
- ჰემონი. ვისი გულისთვის გამოიპრანჭე ასე?
- ანტიგონე. გეტყვი (მკერდზე ეკრობა.) ჩემო ძვირფასო! რა სა-
ლელი ვიყავი! მთელი საღამო ჩაგაშხამე... ასეთი
მშვენიერი საღამო.
- ჰემონი. არაფერია. მე და შენ კიდევ ბევრი კარგი საღამო
გველის, ანტიგონე.
- ანტიგონე. შეიძლება არა.
- ჰემონი. ბევრჯერაც წავიჩხუბებთ. ბედნიერებამ ჩხუბიც
იცის.
- ანტიგონე. ჰო, ბედნიერებამ... მომისმინე, ჰემონ!
- ჰემონი.. აკი გისმენ?
- ანტიგონე. ნუ იცინი. დღეს ნუ იხუმრებ.
- ჰემონი. მე არ ვიცინი.
- ანტიგონე. და ხელი მომხვიე, მაგრად, როგორც არასდროს.
მთელი ძალით!
- ჰემონი. აჰა, მთელი ძალით!
- ანტიგონე (წყნარად ამოიოხრებს). ჰო, ასე, კარგია! (ცოტა
ხანს ასე დგანან ჩახვეულები, მერე ანტიგონე ჩუმად
განაგრძობს.) მომისმინე, ჰემონ...
- ჰემონი. რა იყო?
- ანტიგონე. იცი რა... ჩვენ თუ ბავშვი გვეყოლებოდა...
- ჰემონი. მერე?
- ანტიგონე. მე შემეძლო ყველაფრისაგან დამეფარა იგი...
- ჰემონი. რა თქმა უნდა!
- ანტიგონე. მე რომ გულში ჩავიკრავდი, არაფრის შიში აღარ
ეწებოდა. გეფიცები! ველარც წყვილია, ველარც
უძრავი და მხურვალე მზე, ველარც ჩრდილები ვერ

შეაშინებდნენ ჩვენს ბიჭს, ჰემონ! დედამისი, ასეთი გონჯი და დაუვარცხნელი, ამქვეყნად ყველა მკვდარს გაფუებულ და ლამაზ დედას აჯობებდა, შენ ხომ გჯერა ეს, ჰემონ?

ჰემონი. ჰო, ჩემო საყვარელო!

ანტიგონე. ისიც გჯერა, რომ ღირსეული ცოლი გეყოლებოდა?

ჰემონი (ხელს ხვევს). მე ის უკვე მყავს!

ანტიგონე (შეჰყვირებს). ესე იგი, მე შენ გიყვარდი, ჰემონ? იმ სალამოსაც გიყვარდი? დარწმუნებული ხარ?

ჰემონი. რომელ სალამოს?

ანტიგონე. დარწმუნებული ხარ, რომ მაშინ იმ სამეჯლისო სალამოზე არჩევანში არ შემცდარხარ, რომ შენ სწორედ ასეთ გოგოს ეძებდი? დარწმუნებული ხარ, რომ მის მერე ერთხელაც კი არ გინანია? ერთხელაც კი არ გიფიქრია, უკეთესი იქნებოდა ისმენე შემერთო?

ჰემონი. სულელო!

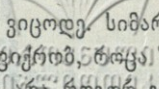
ანტიგონე. მაშ, მართლა გიყვარვარ? გიყვარვარ, როგორც ქალი? არ ტყუიან შენი დიდი ხელები, როცა მე-ხვევიან? როცა ჩემს ზურგს ეფერებიან? ნუთუ მატყუებს შენი სხეულის სითბო და სუნი, ნუთუ გულიც მატყუებს, უსაზღვრო ნდობით რომ მევესება შენს მხარზე თავმიდებულს?

ჰემონი. ჰო, მიყვარხარ!

ანტიგონე. კი მაგრამ, მე ხომ ასეთი უშნო ვარ, შავი, გამხდარი. ისმენე კი ნაკვერჩხალივით ღვივის.

ჰემონი. ანტიგონე...

ანტიგონე. მრცხვენია, ძალიან მრცხვენია შენი... მაგრამ დღეს

ჩემთვის აუცილებელია სიმართლე ვიცოდე. სიმართ-
ლე მითხარი, გთხოვ. თქვი, როცა ფიქრობ, როცა შე-
ნი გინდა რომ გავხდე, გრძნობ თუ არა, როგორ გეხ-
სნება სული უფსკრულივით, თითქოს რაღაც
კვდებაო სულში?

ჰემონი.

ანტიგონე

ჰო, ანტიგონე. (ამოიოხრებს. პაუზის მერე). მეც სწორედ ასეთი
გრძნობა მეუფლება! ისიც მინდა გითხრა, რომ შენი
ცოლობა საამაყო იქნებოდა ჩემთვის. მე შენი ნამ-
დვილი ცოლი ვიქნებოდი და შენ შეგეძლებოდა
დამყრდნობოდი, როგორც შენი სავარძლის სახე-
ლურს, როგორც ნივთს, მთლიანად შენ რომ გეკუთვ-
ნის. (ხელს აშვებინებს. განაგრძობს შეცვლილი
ტონით.) ახლა კი ერთი რაღაცის თქმა მინდა,
ოღონდ მაშინვე უნდა წახვიდე, უსიტყვოდ, გინდაც
უცნაურად მოგეჩვენოს, გულიც რომ გეტკინოს. შე-
მომფიცე!

ჰემონი.

ანტიგონე.

რისი თქმა გინდა?
შემომფიცე, რომ არაფერს მკითხავ, უსიტყვოდ წა-
ხვალ, არც შემომხედავ, მართლა თუ გიყვარვარ —
შემომფიცე! (საცოდავად, ძალიან აღელვებული შეს-
ცქერის.) ხედავ, როგორ გეხვეწები? შემომფიცე,
რაღას უყურებ! თუ შეიძლება, ჰემონ! ეს ჩემი ბოლო
ახირებაა და შენც უნდა მაპატიო.

ჰემონი

ანტიგონე.

(პაუზის მერე). გეფიცები!
მადლობელი ვარ. მაშინ ჯერ გუშინდელზე გეტყვი.
მეკითხები, რატომ მოვედი ისმენეს კაბით, რატომ
შევიღებე ტურები? იმიტომ რომ სულელი ვიყავი,

ბოლომდე არ მჯეროდა, რომ შენ მართლა გინდოდა ჩემთან ყოფნა, ამიტომაც მოვირთვე და დაგვემსგავსე სხვა გოგოებს, რათა შენთვის სურვილი აღმეძრა.

ჭემონი. მართლა?

ანტიგონე. ჰო, შენ კი სასაცილოდ ამიგდე და მეც ჩემი სადაგელი ხასიათის გამო თავი ველარ შევიკავე და გამოვიქეცი. (უმატებს ჩუმად.) მე კი იმიტომ მოვედი, შენი რომ გაემხდარიყავი, დაგნებებოდი იქამდე, ვიდრე... (ჭემონი უკან იხევეს, უნდა რაღაც თქვას, ანტიგონე უყვირის.) შენ შემომფიცე, არაფერი გეკითხა, შენ მე შემომფიცე, ჰემონ! (მორჩილად, ჩუმად.) გეხვეწები! (მიტრიალდება, მტკიცე ხმით.) თუმცა მე თვითონ ყველაფერს გეტყვი. მე მინდოდა არაფრისთვის არ შემეხედა და შენი გაემხდარიყავი იმიტომ, რომ მიყვარხარ, ძალიან მიყვარხარ და იმიტომაც, რომ, ო, მაპატიე, ჩემო ძვირფასო, ტკივილს რომ გაყენებ, ვერასოდეს, ვერასოდეს ვერ გავხდები შენი ცოლი! (ჭემონი ენაჩავარდნილი დგას, ანტიგონე ფანჯარას მივარდება და ყვირის.) ჰემონ, შენ დაფიცებული გაქვს, წადი! ახლავე წადი, არაფერი მკითხო. ხმას თუ ამოიღებ, ნაბიჯს თუ გადმოლგამ, ფანჯრიდან გადავვარდები, გეფიცები, ჩვენს ბიჭს გეფიცები, იმ ბიჭს, რომელიც არასოდეს არ გვეყოლება. რაღას უდგახარ, წადი! (ისეთი გამწარებით ლაპარაკობს, რომ ჰემონი ემორჩილება.) თუ შეიძლება წადი, ჰემონ. ხვალ ყველაფერს გაიგებ, ყველაფერს ძალიან მალე გაიგებ.

(ჰემონი მიდის. ანტიგონე უძრავად დგას, მაყურებლისკენ ზურგშექცეული, მერე ფანჯარას ხურავს, სკამზე ჯდება და იწყებს ლაპარაკს უცნაური სიმშვიდით.) აი, ანტიგონე, ჰემონთანაც ყველაფერი გათავდა.

შემოდის ისმენე.

ისმენე. (ედებს, ეძახის). ანტიგონე! (დაინახავს.) აჰ, შენ აქ ხარ?

ანტიგონე (აღგლიდან არ იძვრის). ჰო, აქა ვარ.

ისმენე. ვერაფრით ვერ დავიძინე, თანაც მეშინოდა, არ გაიქცეს და თავი არ დაიღუპოს-მეთქი. თუმცა უკვე ვერაფერს გააკეთებ, გათენდა. ანტიგონე, ჩემო პატარა დაიკო, ჩვენ ხომ ყველანი შენთანა ვართ: ჰემონიც, ძიძაც, მეცა და შენი ბროლიაც. ყველას გვიყვარხარ, ყველას გვჭირდება და, რაც მთავარია, ცოცხლები ვართ, პოლინიკე კი მკვდარია, იმას შენ არ უყვარდი, ყოველთვის უცხო იყო ჩვენთვის. ცუდი ძმა იყო. დაივიწყე, ანტიგონე, ის, როგორც მან დაგვივიწყა. დე, პოლინიკეს ცხედარი დაუმარხავი დარჩეს და მისმა პირქუშმა სულმა სამარადისოდ იწანწალოს ამ ქვეყანაზე, რაკი კრეონტმა ასე ბრძანა. რაც არ შეგიძლია, არ უნდა მოინდომო. შენ არაფრის გეშინია, მაგრამ შენ მხოლოდ პაწაწინა ანტიგონე ხარ. დარჩი ჩვენთან, იქ არ წახვიდე, გემუდარები.

ანტიგონე (დგება, უცნაურად იღიმება, მიდის კარისაკენ,

ზღურბლიდან ელაპარაკება მშვიდად). ახლა უკვე გვიანია. ამ დილით რომ შემხვდი, იქიდან ვბრუნდებოდი.

გადის.

ისმენე (გამოეკიდება). ანტიგონე!
(როგორც კი ისმენე გავა, მეორე კარიდან შემოვა კრეონტი, მსახურთან ერთად.)

კრეონტი. გვამის მცველი მოვიდაო? რამ მოიყვანა, აბა, შემოვიდეს.

შემოდის ჩაფარი, შიშისაგან გაფითრებული, უხეში კაცი.

ჩაფარი (გაიჭიმება, ესალმება). ჩაფარი ჟონა, მეორე ასეულიდან!

კრეონტი. რა გინდა?

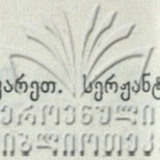
ჩაფარი. მაშ ასე, უფროსო! კენჭი ახლაც მე შემხვდა, ჰოდა, მოვედი კიდევ, უფროსო. ჯერ ერთი იმიტომ, რომ ვიფიქრეთ, უკეთესი იქნება, ვინმე თუ წავა და გააგებინებსო, მეორეც, სამივე ერთად ხომ ვერ წამოვიდოდით? ჩვენ, უფროსო, გვამს ვყარაულობთ.

კრეონტი. თქვი, რა გინდა?

ჩაფარი. მოკლედ, მე მარტო არა ვარ, უფროსო, ჩვენ სამნი ვართ, ჩემ გარდა დიურანიც არის და ჩვენი სერჟანტი ბუდუსიც.

კრეონტი. რატომ სერჟანტი არ მოვიდა?

ჩაფარი. სწორეა, უფროსო, მეც ვგა ვთქვი. სერჟანტი უნდა მოსულიყო. როცა სხვა მეთაურები არ არიან, სერჟანტი უნდა აგოს პასუხი. ბიჭები კი არ დამე-

თანხმენ, ავდექით და კენჭი ვყარეთ. სერჟანტის მოყვანას ხომ არ მიბრძანებთ?

კ რ ე ო ნ ტ ი.
ჩ ა ფ ა რ ი.

არა. თქვი, რადგან მოხვედი. ჩვიდმეტი წელია ვმსახურობ, მოხალისე ვარ, მე-დალიცა მაქვს. ბრძანებებში ორჯერა ვარ ნახსენები, კარგი თვალით მიყურებენ, უფროსო. გულით ვმუშაობ, ბრძანებასაც ყოველთვის ვასრულებ. მეთაურები ამბობენ, ჟონას რომ ღვიძავს, ჩვენ მშვიდად გვიძინავსო.

კ რ ე ო ნ ტ ი.
ჩ ა ფ ა რ ი.

გეყოფა თქვი, რისი გეშინია?! წესით სერჟანტს უნდა მოეხსენებინა. მართალია, ჩემს დაწინაურებასაც აპირებენ, მაგრამ ჯერ არ დაუწინაურებივართ, ივნისში უნდა დამაწინაურონ.

კ რ ე ო ნ ტ ი.

იტყვი თუ არა ბოლოს და ბოლოს?! ჩემთვის სულ ერთია, ვინც არ უნდა მომახსენოს. თუ რამე მოხდება, სამივე აგებთ პასუხს!

ჩ ა ფ ა რ ი.

აკი ვამბობ, უფროსო. გვამი... ჩვენ სრულებითაც არ გვიძინებია. ღამის ორ საათზე დაგვაყენეს. თქვენც კარგად მოგეხსენებათ, რა ძალღური დროა, ღამე უკვე გადასულია, თვალები თავისით გეხუჭება, თავი ჩამოვარდნაზე გაქვს, ირგვლივ ბურუსია, გამთენიის წინ რომ ჩამოწვევა ხოლმე და იმ ბურუსში წარამარა რაღაც ლანდები გეჩვენება. კარგი დრო შვიგვიჩიეს იმ ოხრებმა... მაგრამ ჩვენც რომ იქ ვიყავით? რა ვიცი, ვლაპარაკობდით კიდევ, ფეხებსაც ვაბაკუნებდით, ცოტა რომ გაუმთბარიყავით. ძილით კი არ გვიძინებია, უფროსო, რაც მართალია, მართალია, სამივე დავიფიცებთ, თანაც ძალიან ციოდა-

შეხედვე გვამს და რას ვხედავ? ორ ნაბიჯზე ვიდრე
ქით, მაგრამ მე მაინც ხშირ-ხშირად ვუყურებდი,
წესრიგის კაცი ვარ, უფროსო, ყველაფერს ისე ვაკეთებ
თებ, როგორც საჭიროა. ტყუილად კი არ ვმზობენ
მეთაურები: როცა ჩვენს ჟონას ღვიდავს... (კრეონტი
ჟესტით აჩერებს, ჩაფარი სხაპასხუპით მიაყრის.)
პირველმა მე დავინახე, უფროსო, სხვებიც დამიდას-
ტურებენ, რომ მე ავტყებე პირველმა განგაში.

განგაში? რატომ?

გვამი, უფროსო! ვილაცას მიწა დაეყარა. ბევრი კი
არა, ისე, ზერელედ, ეტყობა, ვერ მოასწრეს. ჩვენ
ხომ იქვე ვიდექით? მიწა კი ცოტა დაეყარათ, მაგ-
რამ იმდენი კი იყო, ნადირს რომ ველარ გაეფუჭებ-
ბინა.

(ახლოს მივა). იქნებ მიწა ნადირმა მოთხარა?

არავითარ შემთხვევაში, უფროსო! თავიდან ჩვენც
ასე ვიფიქრეთ, მაგრამ მიწა ზემოდან იყო დაყრილი,
როგორც ადათია. ეტყობა, დამნაშავემ იცოდა, რა-
საც აკეთებდა.

კი მაგრამ, ვინ გაბედავდა? ვინ გიჟი გადავიდოდა
ჩემს ბრძანებას? რამე კვალი ხომ არ შეგიმჩნევიათ?

არავითარი, უფროსო. მხოლოდ ერთ ადგილას, ისიც
ძლივს შევამჩნიე, გეგონება, ჩიტმა დააბიჯაო. თუმ-
ცა დიდი ძებნის მერე დიურანმა ნიჩაბიც იპოვა.
ძველი, ჟანგიანი, სათამაშო ნიჩაბი. მაგრამ ასეთ
საქმეს ბავშვი რას გაბედავდა? ჩვენმა სერჟანტმა,
რა თქმა უნდა, ნიჩაბი შეინახა, ძიებაში გამო-
გვადგებო.

კ რ ე ო ნ ტ ი (ჩაფიქრებული, თავისთვის). ბავშვი? მართალია, ოპოზიცია განდაგურებულია, მაგრამ ჩუმ-ჩუმად მაინც მოქმედობს. ეს პოლინიკეს მივუბრუნებდი არიან, ოქრო თებეში რომ გადამალეს. ნივრით აყროლებული სახალხო ბელადები, რატომღაც დიდგვაროვანი ბლენძებს რომ მიტმასნებიან, ხარბი ქურუმები, მღვრიე წყალში თევზს რომ იჭერენ... ბავშვი? რა თქმა უნდა, ისინი ალბათ ფიქრობენ, რომ ასე უფრო გულის ამაჩუყებელია. წარმომიდგენია ის ბავშვი დაქირავებული მკვლელი, პალტოს ქვეშ რომ ნიჩაბი დაუშალა. ან იქნებ მართლაც წააქეზეს და გაასულელეს ვინმე ბავშვი მაღალფარდოვანი და მყვირალა ფრაზეებით? ეს ხომ იშვიათი შენაძენი იქნებოდა მათი პარტიისათვის! ფერმკრთალი ბიჭუნა, ზიზღით რომ აფურთხებს თოფმოღერებულ ჯარისკაცებს; ნორჩ, უცოდველ სისხლში ამოსვრილი ჩემი ხელები... კიდევ ერთი ეშმაკური სვლა! (ჩაფარს უახლოვდება.) მათ თანამზრახველებიც უნდა ჰყავდეთ, იქნებ ჩაფრებიც შემოიპარნენ? გესმის? შენ გეუბნები! ჩვენ ფხიზლად ვყარაულობდით. დიურანი მხოლოდ ნახევარი საათი ჩამოჯდა, ფეხებმა შეაწუსეს. მე კი, უფროსო, წუთითაც არ დამისვენია. თუ გინდათ, სერჟანტს ჰკითხეთ.

კ რ ე ო ნ ტ ი. ვინმესთვის ხომ არ მოგიყოლიათ ეს ამბავი?

ჩ ა ფ ა რ ი. არავისთვის, უფროსო! ჩვენ მაშინვე ვყარეთ კენჭი და მეც მაშინვე აქეთ გამოვქანდი.

კ რ ე ო ნ ტ ი. კარგად დამიგდე ყური. ვბრძანებ, გააგრძელონ თქვენი მორიგეობის ვადა. ცვლა უკან გაბრუნდეს.

გვამთან მხოლოდ თქვენ უნდა იყოთ და კრეონტი!
თქვენ ცუდად დარაჯობდით, დამნაშავენიცა ხართ
და კანონით დაისჯებით კიდევ წესდების მიხედვით.
მაგრამ თუ წამოაყრანტალეზთ და ქალაქი გაიგებს,
რომ ვიღაცა ცდილობდა პოლინიკეს გვამის დამარ-
ხვას, სამივეს ჩამოგახრჩობთ!

ჩ ა ფ ა რ ი

(ყვირის შეშინებული). არავისთვის არ გვითქვამს,
უფროსო! გეფიცები! მაგრამ სანამ მე აქა ვარ, იქ-
ნებ იმათ უკვე წამოაყრანტალეს. (შუბლი ოფლის
მსხვილი წვეთებით დაეცვარა, ენა ებმის.) უფრო-
სო, ორი შვილის მამა ვარ, ერთი სულ მთლად პა-
ტარაა. ხომ დამიდასტურებთ სამხედრო სასამართ-
ლოზე, რომ მე აქ ვიყავ თქვენთან, ესე იგი, თქვენ
ჩემი მოწმე ხართ, ვიღაცამ თუ მართლა წამოაყრან-
ტალა, ესე იგი, მე არაფერ შუაში ვარ. მე მოწმე
მყავს.

კ რ ე ო ნ ტ ი.

ახლავე გავარდი, ცოცხლად! თუ ჯერ არავის გაუ-
გია, გაპატიებ! (ჩაფარი გარბის. ცოტა ხნის დუმი-
ლის შემდეგ, ბუზღუნით.) ბავშვი! (მსახურს მხარზე
ადებს ხელს.) მოდი, ჩემო ბიჭუნა. იძულებული
ვიქნებით ჩვენ თვითონვე მოვყვეთ ყველაფერი. კარ-
გი ამბავი დატრიალდება! შენ ხომ მოკვდები ჩემი
გულისთვის, ხომ იტყვი მე ვიყავი ის ბავშვიო?
(ბიჭი ჩუმად უყურებს. კრეონტი თავზე ხელს უსვამს,
ერთად მიდიან.) ანდა არა, შენ ახლა მარტო მოგი-
წევს წასვლა... (ისმის, როგორ ამოიოხრებს გასვლი-
სას.) ბავშვი...

ისინი გადიან. შემოდის ქორო.

მამ ასე, ზამბარა უკვე ბოლომდეა გაჭიმული. ასლა ყველაფერი თავისი გზით წავა. ამით არის ტრაგედია ხელსაყრელი, საკმარისია საფსებრით მატარა ბიძგი, რომ მთელი მექანიზმი ამოძრავდეს. ამისათვის საკმარისია ყოველგვარი წვრილმანი: ქუჩაში მიმავალი გოგოსათვის თვალის შევლება, ანდა მოულოდნელად გაღვიძებული მადის მსგავსი, პატივმოყვარეობით სავსე სურვილი, ერთ მშვენიერ დღეს გამოფხიზლების ჟამს რომ დაგებადება... ანდა დაუფიქრებელი შეკითხვა, საკუთარ თავს რომ დაუსვამ ერთხელ საღამოთი. სავსებით საკმარისია! მერე კი ისლა დაგრჩენია, აცალო, რომ მოვლენები თავისით განვითარდნენ. ნუ აღელდები, ყველაფერი თავისთავად მოხდება. ეს რთული მექანიზმია და კარგადაცაა გაზეთილი. სიკვდილი, ღალატი, სასოწარკვეთა უვე კართან დგანან, მზად არიან. მზად არის აფეთქებაც, ჭექა-ქუხილიც, სიჩუმეც. ყოველნაირი სიჩუმე: სიჩუმე დასასრულისა, როდესაც აღმართულია ჯალათის ხელი, სიჩუმე სიცოცხლის დასაწყისისა, როცა მიჯნურები პირველად წვანან ბნელ ოთახში, სიჩუმე, რომელსაც ნაფლეთებად გლეჯს გამარჯვებულის ირგვლივ თავმოყრილი ბრბოს ყიჟინა. მაგარმ ყიჟინა უცებ წყდება, როგორც კინოში. დაღებული პირები ხმას აღარ გამოსცემენ. გამარჯვებულის საპატივსაცემოდ გამართული ზეიმი მოჩვენებითი ხდება, ზეიმის გმირი კი უკვე დამარცხებულია. იგი მარტოა ამ სიჩუმეში.

ტრაგედია ნაღვლია, საიმედო, იგი დამამშვიდებ-

ლად მოქმედობს, ხოლო გამცემლებითა და პირ-
წავარდნილი ბოროტმოქმედებით, დევნილი სიმარ-
თლითა და შურისმაძიებლებით, ნიუფაუნდლენდის
ძალეებითა და იმედის ნაპერწკლებით საფუძვლი-
ში სიკვდილი შემზარავია. დრამაში სიკვდილი ისე-
ვე გარდუვალია, როგორც შემთხვევა, მაგრამ, შესა-
ძლებელია, გმირი ქალი გადარჩეს კიდევ, თუკი
კეთილშობილი ყმაწვილი დროზე მოუსწრებს ჟან-
დარმებთან ერთად... ტრაგედიას კი შეგიძლია მშვი-
დად უყურო. აქ ყველაფერი წინასწარაა ცნობილი
და არსებითად არავინ არ არის დამნაშავე, თუმცა
ერთი მკვლეელია, მეორე კი ამ მკვლელის მსხვერპ-
ლი. გააჩნია, ვის რა მოუწევს. ტრაგედია დამამშვი-
დებლად მოქმედებს იმიტომაც, რომ წინასწარ იცი,
არ არსებობს არავითარი იმედი, იმედის ნატამალიც
კი. გმირები ხაფანგში მოხვედრილ თავგებივით
აწყდებიან კედლებს. ცა თავზე ენგრევათ და ისღა
დარჩენიათ, რომ იყვირონ, კი არ იკვნესონ, კი არ
იწუწუნონ, არამედ მთელი ხმით იყვირონ ის, რაც
ადრე უნდა ეთქვათ, რაც არასოდეს არ თქმულა და
რაც, შესაძლებელია, ახლაც გაურკვეველი იყოს. რა-
ტომ? მხოლოდ იმიტომ, რომ თავის თავს უთხრან,
თვითონ გაიგონ. დრამაში იბრძვიან, რადგან იმე-
დოვნებენ, რომ თავს დაადწვევენ უბედურებას. ეს კი
მეტისმეტად ხელსაყრელია და ამიტომაც არაკეთილ-
შობილური. ტრაგედიაში ამაოდ იბრძვიან. ბრძოლა,
რომელიც გამარჯვებით არასოდეს არ გვირგვინდე-
ბა — მეფეთა ხვედრია.

ანტიგონე ხელის კვრით შემოჰყავთ ჩაფრებს.

ქორო.

აი, იწყება კიდევ! პატარა ანტიგონე დაიჭირეს...
ახლა პატარა ანტიგონეს პირველად ეძლევა შესაძ-
ლებლობა, გვაჩვენოს თავისი ნამდვილი სახე.

ქორო გადის, სანამ ჩაფრები ანტიგონეს ავანსცენისაკენ
უბიძგებენ.

ჩაფარი

(საკუთარი თავის რწმენა დაბრუნებია). აბა, აბა,
მორჩი ბაზარს! უფროსს აუხსენი! მე ჩემი ინსტრუქ-
ცია მაქვს, დანარჩენი მე არ მეხება. თავის მარ-
თლება ადვილია. თქვენ რომ მოგისმინოთ, ყველანი
ბატკნებივით უცოდველები აღმოვჩნდებით. მორჩი-
მეთქი, შენ გეუბნებიან! მაგრად მოჰკიდე ხელი. უფ-
როსს რაც უნდა, ის მოუყვეს, ეგ ჩემი საქმე არ არის
და არც მაინტერესებს.

ანტიგონე. უბრძანე, გამიშვან. მომაშორონ თავიანთი ბინძური
ხელები. მტკივა.

ჩაფარი. ბინძური ხელებიო? ცოტა ზრდილობიანად ილაპა-
რაკე, ქალიშვილო! მე სომ წესიერად გექცევი!

ანტიგონე. არ გაბედოთ ჩემი ხელის ხლება! მე თიდიპოსის
ასული ვარ, ანტიგონე.

ჩაფარი. თიდიპოსის ქალიშვილი? რას მეუბნები? ღამით
პოლიციაში კახპა რომ მოჰყავთ, ისიც ასე იძახის,
როგორ მიბედავთ, თქვენი უფროსი ჩემი მეგობარ-
იაო!

ჩაფრები ხარხარებენ.

ანტიგონე. თქვენს ბინძურ ხელებს სიკვდილი მირჩევნია!
ჩაფარი. შენ არ იყავი, მკვდარს რომ მიწას აყრიდი? ბინძურ
რი ხელები! ჯობია, შენს ხელებზე დაეხედო!

ანტიგონე მწარე ღიმილით დასცქერის თავის დაზარალებულ
მიწაში ამოსვრილ ხელებს.

ჩაფარი. ნიჩაბი წაგართვეს, შენ მაინც შენსას განაგრძობდი,
ახლა ფრჩხილებით გინდოდა მიწის მოთხრა. ისე ყო-
ჩალი კი ყოფილხარ! მარტო წუთით მივტრიალდი,
დიურანს თუთუნი გამოვართვი, მადლობის თქმაც
ვერ მოვასწარი, მოვიხედე და რას ვხედავ? აფთარი-
ვით თხრიდა მიწას! დღისით მზისით! ხელი რომ
წავატანე, უნდა გენახათ, რა დაემართა! ისე დაი-
კლაკნა, კინალამ გამისხლტა, ცოტას მორჩა, თვალი
გამომთხარა. ჩემი საქმე დამამთავრებინეთო. ნამდ-
ვილად ააფრინა, ჩემმა მზემ!

მეორე ჩაფარი. ამას წინათ ერთი გიჟი ქალი დავიჭირე, კაბას
იწვედა და გამვლელებს შიშველ გავას უჩვენებდა.

ჩაფარი. ყველაფერს ჯობია ერთი გემოზე შევუბეროთ, კარ-
გად თუ დაგვაჯილდოებენ.

მეორე ჩაფარი. შეიძლება. თომასთან წავიდეთ, კარგი ღვინო
აქვს.

მესამე ჩაფარი. კვირაობით თომასთან მართლაც კარგი პურის
ჭამა შეიძლება. ცოლებიც ხომ არ წაგვეყვანა?

ჩაფარი. მოდი, ქალებს ნუ ავიკიდებთ. ხათაბალაა. აბა, ბავ-
შვი გადააყენეო, ჭიქაში ნუ ვარდებით. არა, ძმაო,
ნაღდად ტუზი დაგვეცა. რას ვიფიქრებდი, ყველა-
ფერი ასე თუ შეტრიალდებოდა?

მეორე ჩაფარი. გავიხედე და მართლაც დაგვაჯილდოეს!

ჩაფარი. საქმეს გააჩნია!

მესამე ჩაფარი. ფლანშერი ხომ დააჯილდოეს, მესამე ასეუ-
ლიდან? ვილაც დამთხვეული დაიჭირა და ერთი
თვის ჯამაგირი მისცეს.

მეორე ჩაფარი. რას ამბობ? ერთი თვის ჯამაგირს თუ მოგე-
ცემენ, თომასთან რა გვინდა, არაბულ სასახლეში
წავიდეთ!

ჩაფარი. გავიჟიდი? გავიყიდებით. დაბეჭდილი ღვინო ორ-
ჯერ ძვირია. დროს ტარება იცოცხლე, იქ ჯობია,
მაგრამ დალევა არ გამოვა... მე თუ მკითხავთ, ჯერ
თომასთან მაგრად შევუბეროთ, მერე კი არაბულ სა-
სახლეში წავიდეთ. რა გოგო იყო გახსოვს, ბიჭო?

მეორე ჩაფარი. შენ მაგარი მთვრალი იყავი, ძმაო.

მესამე ჩაფარი. ერთი თვის ჯამაგირს თუ მოგეცემენ, ჩვენი
ცოლები ნაღდად გაიგებენ. ალბათ, სასახლხოდ და-
გვაჯილდოებენ.

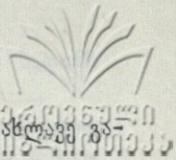
ჩაფარი. ვნახოთ. რაც არ უნდა იყოს, ქეიფით მაინც ვიქეი-
ფოთ. თუ ცერემონიას ყაზარმის ეზოში გამართავენ,
როგორც ორდენების დარიგების დროს იციან ხოლმე,
მაშინ ჩვენი ჯალაბობაც წამობრძანდება, რას გამოა-
პარებ! იქიდან ყველანი ერთად წავალთ თომასთან.

მეორე ჩაფარი. მოვიდა! ოღონდ სადილი წინასწარ შევუკვე-
თოთ, თუ ძმა ხარ!

ანტიგონე (ჩუმად). თუ შეიძლება, ჩამოვჯდები!

ჩაფარი (ცოტას ფიქრობს). კარგი, დაჯდეს. ოღონდ თვალი
გეჭიროთ.

შემოდის კრეონტი. ჩაფრები იჭიმებიან.

ჩ ა ფ ა რ ი. მაქვს პატივი, მოგახსენოთ!

კ რ ე ო ნ ტ ი. (გაკვირვებული ჩერდება). რა ამბავია? უშვით ეს გოგო!

ჩ ა ფ ა რ ი. ჩვენ სადარაჯოდანა ვართ, უფროსო. ყველანი ერთად მოვედით.

კ რ ე ო ნ ტ ი. ცხედარს ვილა დარაჯობს?

ჩ ა ფ ა რ ი. ახალი ცვლა გამოვიძახე, უფროსო.

კ რ ე ო ნ ტ ი. მე ხომ გიბრძანე, ფეხი არ მოიცვალო და არავისთან კრინტი არ დასძრა-მეთქი?

ჩ ა ფ ა რ ი. ჩვენ არაფერი გვითქვამს, უფროსო. მაგრამ როცა ეს დავიჭირეთ, გადავწყვიტეთ, აქ წამოვსულიყავით. კენჭი აღარ გვიყრია, ყველანი ერთად მოვედით.

კ რ ე ო ნ ტ ი. ბრიყვეები! (ანტიგონეს.) სად დავიჭირეს?

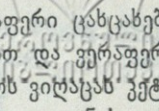
ჩ ა ფ ა რ ი. ცხედართან, უფროსო.

კ რ ე ო ნ ტ ი. ცხედართან რა გინდოდა, ხომ იცი, რომ მე ყველას ავუკრძალე გვამთან მიახლოება?

ჩ ა ფ ა რ ი. რა გინდოდაო? რა უნდოდა და მიწას თხრიდა, გვამის დამარხვა უნდოდა. იმიტომაც მოვიყვანეთ.

კ რ ე ო ნ ტ ი. გესმის, რას მეუბნები?

ჩ ა ფ ა რ ი. მესმის, უფროსო. შეგიძლიათ სხვებსაც ჰკითხოთ. მე რომ მივბრუნდი, ამათ ცხედრისთვის მიწა უკვე მოეშორებინათ. რაკი მზე საშინლად აჭერდა და გვამიც ძალზე ყარდა, ჩვენ ცოტა მოშორებით დავდექით, ბორცვის იქით, რა უნდა მომხდარიყო დღისით, მზისით, მაგრამ ეშმაკს არ სძინავს და ჩვენ მაინც გადავწყვიტეთ რიგრიგობით გვეთვალთვალა. შუადღისას ნიავიც ჩადგა. მზემ კიდევ უფრო დააჭირა, გვამიც კიდევ უფრო აყროლდა. თვალეზადმოყრილი ვიდექი,

მაგრამ რა გინდა? ირგვლივ ყველაფერი ცაცხახებ-
და სიცხისაგან, ხურვება შეყრილივით და ვერაფერს
ვხედავდი. თავი მისკდებოდა, თითქოს ვიღაცას კეტი
ჩაურტყამსო. ამხანაგთან მივედი, თუთუნისთვის,
ვიფიქრე, გამივლის-მეთქი. სიგარეტს მოვუკიდე,
ამხანაგს მადლობა ვუთხარი და რას ვხედავ? ეს
გოგო მისდგომია და მიწას ფრჩხილებით თხრის.
დღისით, მზისით! ბრმები ხომ არ ვიყავით? კიდევ
უარესი! მისკენ გავექანდი, ზედაც არ შემოუხედავს,
თქვენც არ მომიკედეთ! ცოფიანივით თხრიდა მიწას.
ხელი რომ მოვკიდე, ქაჯივით დაიგრიხა, გამიშვი,
ძმის ცხედარი დამამარხვინე, ვალდებული ვარო.

კ რ ე თ ნ ტ ი. (ანტიგონეს). მართალია?

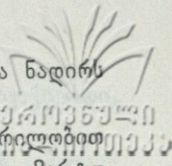
ან ტ ი გ თ ნ ე. მართალია.

ჩ ა ფ ა რ ი. ჩვენ გვამს ისევ გადავაშორეთ მიწა, როგორც ნაბრ-
ძანები გვექონდა. მერე მორიგეობა სხვებს ჩავაბარეთ,
არავისთვის სიტყვა არ გვითქვამს, ეს წამოვიყვანეთ
და თქვენკენ გამოვეშურეთ. ეს არის და ეს!

კ რ ე თ ნ ტ ი. პირველადაც შენ იყავი, ღამით?

ან ტ ი გ თ ნ ე. ჰო. წუხელ პოლინიკეს ნიჩბით ვთხრიდი მიწას. იმ
არდადეგების დროს სილაში გვირაბები გაგვყავდა.
პოლინიკემ ტარზე თავისი სახელიც კი ამოჭრა. ამი-
ტომაც დავტოვე ის ნიჩაბი ცხედართან. ჩაფრებმა კი
წაიღეს და მეც იძულებული გავხდი დღეს ფრჩხი-
ლებით მომეთხარა მიწა.

ჩ ა ფ ა რ ი. იფიქრებდით, პატარა მხეციაო. დიურანმაც ასე
თქვა, ნამდვილად ნადირიაო. ხომ არ გაგიჟდი, რა

ნადირი, რის ნადირი, გოგოა-მეთქი. განა ნადირს შეუძლია ასეთი რამის გაკეთება?

კრეონტი.

კარგი, კარგი. თქვენ ამას ყველაფერს მომახსენებთ, თუ საჭირო იქნება. ახლა კი მარტო დაგვტოვეთ. ჩემო ბიჭუნა, ესენი წაიყვანე, მოიცადონ, სანამ მე არ დავუძახებ.

ჩაფარი.

ბორკილი დავადოთ, უფროსო?

კრეონტი.

არ არის საჭირო.

ჩაფრები მსახურს მიჰყვებიან. კრეონტი და ანტიგონე მარტო რჩებიან.

კრეონტი.

ვინმესთვის ხომ არ გაგინდვია შენი განზრახვა?

ანტიგონე.

არა.

კრეონტი.

არც არავინ არ შეგხვედრია, იქით რომ მიდიოდი?

ანტიგონე.

არა.

კრეონტი.

დარწმუნებული ხარ?

ანტიგონე.

დარწმუნებული ვარ.

კრეონტი.

მაშინ მომისმინე, ახლავე შენს ოთახში დაბრუნდი, იტყვი, ავად გავხდი და ორი დღეა შინიდან არ გამოვსულვარ-თქო. ძიძაც დაგიმოწმებს. ამ ჩაფრებს კი მე მოუფელი.

ანტიგონე.

რატომ? თქვენ ხომ იცით, რომ მე ჩემსას არ დავიშლი. პაუზა. (ისინი ერთმანეთს შესცქერეიან.)

კრეონტი.

რატომ ცდილობდი შენი ძმის დამარხვას?

ანტიგონე.

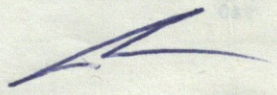
ეს ჩემი ვალია.

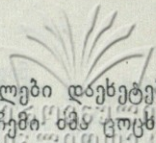
კრეონტი.

მაგრამ, მე ხომ აგიკრძალეთ!

ანტიგონე

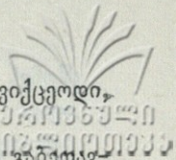
(რბილად). მე მაინც ვალდებული ვიყავი ასე მოვ-

ქცეულიყავი. დაუმარხავთა აჩრდილები დაეხეტებიან და სიმშვიდეს ვერ პოულობენ. ჩემი ძმა გოცხალი რომ ყოფილიყო და ნადირობიდან დაბრუნებულიყო, მე მას ფეხსაცმელს გავხდიდი, საჭმელს მიეუტანდი, საწოლს გავეუშლიდი. პოლინიკეს უკანასკნელი ნადირობა დამთავრებულია. ის შინ ბრუნდება. მას მამა ელოდება, დედაც და ეთეოკლეც. მას აქვს დასვენების უფლება.

- კ რ ე ო ნ ტ ი. მაგრამ ის ხომ შეამბოხე იყო, მოღალატე?
- ან ტ ი გ ო ნ ე. ის ჩემი ძმა იყო.
- კ რ ე ო ნ ტ ი. ნუთუ არ მოგისმენია გზაჯვარედინებზე ჩემს ბრძანებას რომ კითხულობენ. არ წაგიკითხავს მაინც, ის ხომ ქალაქის ყველა კედელზეა გაკრული.
- ან ტ ი გ ო ნ ე. მომისმენია, წამიკითხავს.
- კ რ ე ო ნ ტ ი. ესე იგი, შენ იცოდი, რა ელოდა ყველას, ვინც არ უნდა ყოფილიყო იგი, თუკი პოლინიკეს გვამის დამარხვას გაბედავდა?
- ან ტ ი გ ო ნ ე. დიახ, ვიცოდი.
- კ რ ე ო ნ ტ ი. ან იქნებ იფიქრე, რადგან თიდიპოსის ასული ვარ, ამაყი მეფე თიდიპოსის ასული, ჩემთვის კანონი არ იწერებაო?
- ან ტ ი გ ო ნ ე. არა, მე ეს არ მიფიქრია.
- კ რ ე ო ნ ტ ი. ამ კანონს პირველი შენ უნდა დამორჩილებოდი, ანტიგონე, მეფის ასული სხვებზე მეტადაა ვალდებული კანონს პატივი სცეს.
- ან ტ ი გ ო ნ ე. მე რომ უბრალო მოახლე ვყოფილიყავი, ანდა მრეცხავი, მაშინაც კი წავიდოდი ძმის დასამარხავად.

საპნიან ხელებს შვეიშშრალეზბდი და ისე გავიქცეოდი, წინსაფარს არც კი მოვიხსნიდი.

კ რ ე ო ნ ტ ი.

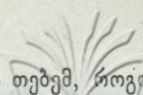
ტყუი! შენ რომ მოახლე ყოფილიყავი, ვერ გაბედავდი. გეცოდინებოდა, რომ დაგსჯიდნენ. შინ დარჩებოდი და მალულად დაიტირებდი ძმას. შენ კი ასე იფიქრე, მე მეფის სისხლი მაქვს, კრეონტის დისწული ვარ, მისი შვილის საცოლვე და რაც არ უნდა მოხდეს, ის ჩემს დასჯას ვერ გაბედავსო.

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე.

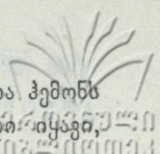
ცდებით. მე დარწმუნებული ვიყავი, რომ დამსჯიდით.

კ რ ე ო ნ ტ ი

(თვალს არ აშორებს). ოიდიპოსის სიამაყე! ოიდიპოსის სიკერპე გალაპარაკებს. ახლა, როცა შენს თვლებში ის სიამაყე დავინახე, უკვე მჯერა შენი. ჰო, შენ ნამდვილად იცოდი, რომ დაგსჯიდი. და ეს ბუნებრივი დასასრული გეგონა. მამაშენსაც ასევე არ ყოფნიდა ჩვეულებრივი, ადამიანური უბედურებები, ბედნიერებაზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტია. უბრალო, ადამიანური გრძნობები თქვენი ოჯახისთვის უცხოა, ისინი თქვენ გბოჭავენ. თქვენთვის აუცილებელია აუმხედრდეთ ბედისწერას ან სიკვდილს, მოკლათ მამა, იცხოვროთ დედასთან, და მერე ყველაფერი ეს ერთად, ერთბაშად შეიტყოთ და ხარბად შეისრუტოთ თითოეული წინადადება. ნუთუ შეიძლება განაჩენის სიტყვები წამალივით გადაყლაპო იმათსავით, ვისაც ოიდიპოსის სისხლი უჩქეფს ძარღვებში! მერე კი, ამაზე ადვილი რა არის, ითხრიან თვლებს და თავის ბავშვებთან ერთად დაეხეტებიან გზებზე, მოწყალების სათხოვნელად. არა, არაფრის

გულისთვის! ევ დრო წავიდა. ახლა თებემ, როგორც იქნა, ისეთი მეფე იშოვა, რომლის სახელიც ისტორიაში არ არის ნადიდები. მე, მადლთა დამფრთხ, უბრალოდ კრეონტს მეძახიან. მე, ჯიბეში ხელეჩაწყობილი, მიწაზე ორივე ფეხით ვდგავარ. და რადგან მეფე ვარ, გადავწყვიტე კიდევც, მიუხედავად იმისა, რომ პატივმოყვარეობა მე უფრო ნაკლებად მაწუხებს, ვიდრე მამაშენს, ერთ რამეს შევწიროთ თავი: ეს ქვეყანა ცოტა უფრო გონივრულად მოვაწესრიგო, თუკი ეს საერთოდ შესაძლებელია, ეს ავანტიურა კი არა, ყოველდღიური სამუშაოა, ზოგჯერ არასასიამოვნოც, როგორც სხვათა შორის, ყველა დანარჩენი სამუშაო. და თუ ხვალ მთებიდან მტვერში ამოვანგლული მაცნე ჩამოვა, რათა მაუწყოს ჩემი საეჭვო წარმოშობის ამბავი, მე იმას ჯანდაბის იქით გავგზავნი და იმასაც კი არ ვიფიქრებ, რომ პირზე წავუდგე შენს გარდაცვლილ დეიდას, რათა დავაზუსტო ზოგიერთი თარიღი. მეფეებს პირადი ტრაგედიებისთვის არ სცალიათ, ჩემო პატარავ. (მიდის ანტიგონესთან. მკლავში ხელს უყრის.) აბა, ახლა კი მომისმინე. დე, იყავი შენ ანტიგონე, თიდიპოსის ასული, მაგრამ შენ მაინც მხოლოდ ოცი წლისა ხარ და ეს ამბავი ცოტათი ადრე რომ მომხდარიყო, ჩვენ ყველაფერს უფრო ადვილად მოვაგვარებდით: დაგსვამდით ხმელა პურზე და ერთ ჭიქა წყალზე, და ერთი-ორჯერ კარგადაც გაგასილაქებდით. (ღიმილით უყურებს.) შენ დაგსაჯო? შეხედე შენს თავს, ბედურავ! შენ ამისთვის ძალზე გამხდა-

რი ხარ. უმჯობესია, ცოტათი გასუქდე, რათა ჰემონს
ჯანმრთელი ბიჭი გაუჩინო. დარწმუნებულნი იყავი,
თებეს ის უფრო სჭირდება, ვიდრე შენი სიფუდილი,
ახლავე დაბრუნდები შინ, ხმას არ ამოიღებ და ისე
მოიქცევი, როგორც მე გიბრძანებ. ხოლო სხვებმაც
პირში წყალი რომ ჩაიგუბონ, ამაზე თვითონ ვიზ-
რუნებ. კარგი, კარგი ნუ შემჭამე თვალებით, შენ, რა
თქმა უნდა, მე გაუთლელ პირუტყვად მთვლი, გგო-
ნია, ჩემთვის მიუღწეველია ამაღლებული გრძნობე-
ბი. მაგრამ, მიუხედავად შენი აუტანელი ხასიათისა,
მე მაინც მიყვარხარ. არც ის დაგავიწყდეს, რომ
პირველი თოჯინა მე გაჩუქე, სხვამ კი არა, მე. და
ეს არც ისე დიდი ხნის წინათ იყო. (ანტიგონე არ
პასუხობს, კარისაკენ მიდის. შეაჩერებს.) ანტიგონე!
ეს ხომ შენი ოთახის კარი არ არის. სად მიდიხარ?

ანტიგონე (ჩერდება). თქვენ იცით, სად მივდივარ.

პაუზა. ისინი ისევ ერთმანეთს შესცქერიან.

კრეონტი (თითქოს თავისთვის). რა გინდა მაინც მაგით და-
ამტკიცო, რას თამაშობ?

ანტიგონე. მე არ ვთამაშობ.

კრეონტი. ნუთუ არ გესმის, რომ ამ სამი ბრიყვის გარდა სხვაც
თუ გაიგებს, იძულებული ვიქნები, დაგსაჯო? შენს
გადარჩენას მე მაშინ შევძლებ, თუ შენც გაჩუმდები,
თუ დაივიწყებ შენს გიჟურ განზრახვას. მაგრამ ხუ-
თი წუთის მერე მე ეს აღარ შემეძლება. გესმის?

ანტიგონე. ჩემი ძმა უნდა დავმარხო, ვალდებული ვარ! შენმა
ჩაფრებმა ხელი შემიშალეს.

კ რ ე ო ნ ტ ი. მაშ, შენ ახალი სისულელის ჩადენას აპირებ? მაგრამ პოლინიკეს ცხედართან ხომ ყარბული დგას, და შენ კიდევ რომ შეძლო მისი დაშარხვა, ხსინი ძივე ამოთხრიან. შენ რა შევიძლია? მხოლოდ ფრჩხილებს დაიმტვრევ, თანაც მაშინვე დაგიჭურენ.

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. ჰო, მხოლოდ ფრჩხილებს დავიმტვრევ. უკიდურეს შემთხვევაში ეს მაინც შემიძლია. ყველამ ის უნდა გააკეთოს, რისი ძალაც შესწევს.

კ რ ე ო ნ ტ ი. შენ რა, მართლა გჯერა დამარხვის ადათ-წესები? მართლა გგონია, რომ შენი ძმის აჩრდილი ასე კარიკარ იწანწალებს, ერთ მუჭა მიწას თუ არ მიაყრი და ლოცვებს არ წაიპუტუნებ? თებეს ქურუმების ლოცვა მაინც არ მოგისმენია? არ გინახავს, ეს ბებერი, ყველასაგან დავიწყებული მსახურები წესს როგორ უგებენ მიცვალებულს, სიჩქარისაგან როგორ ყლაპავენ სიტყვებს, რათა სადილობამდე კიდევ ერთი დამარხვა მოასწრონ?

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. ჰო, მინახავს.

კ რ ე ო ნ ტ ი. თუკი გინახავს, ნუთუ ერთხელ მაინც არ გიფიქრია, რას იზამდი მათი სიყალბის შემყურე, კუბოში შენთვის ნამდვილად ძვირფასი ადამიანი რომ წოლილიყო. მაშინ ხომ ვერ მოითმენდი, პირში ეცემოდი, დაიფრენდი.

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. ჰო, ამაზეც მიფიქრია.

კ რ ე ო ნ ტ ი. და მაინც სიცოცხლეს საფრთხეში იგდებ მხოლოდ იმიტომ, რომ მე ავკარძაღე არ წარმოეთქვათ შენი ძმის ცხედართან უაზრო სიტყვები, არ გაემართათ ჯამბაზური მანჭვა-გრეხა, რისაც ყველაზე მეტად შენ

შეგრცხვებოდა და გულიც ყველაზე მეტად შენ გეტ-
კინებოდა... ეს ხომ მართლაც სისულელეა.

ანტიგონე. ჰო, სისულელეა!

კრეონტი. მაშ, ვილას გინდა აჩვენო შენი ასეთი ბილება! იმათ, ვისაც ამ ადამ-წესებისა სჯერა? ისინიც რომ ამიჯანყო?

ანტიგონე. არა.

კრეონტი. ესე იგი, არც იმათთვის და არც ძმისთვის? მაშ, ვისი გულისთვის აკეთებ ამას?

ანტიგონე. არაფის გულისთვის. მხოლოდ ჩემთვის.

კრეონტი (უხმოდ შესცქერის). მაშასადამე სიკვდილი მოგ-
დომებია. შენ ახლა მახეში გაბმულ თრითინასავით
საცოდავი ხარ.

ანტიგონე. არ არის საჭირო ჩემი შეცოდება, ჩემსავით მოიქე-
ციტ. გააკეთეთ ის, რაც გევალებათ. მაგრამ თუ
თქვენ ადამიანობაც გაქვთ, ნულა აყოვნებთ. მეტს
არაფერს გთხოვთ. ჩემი მამაცობა დიდხანს კი არ
მეყოფა.

კრეონტი (უახლოვდება). მე შენი გადარჩენა მინდა, ანტი-
გონე.

ანტიგონე. თქვენ მეფე ხართ, ყოვლის შემძლე, მაგრამ ეს კი
არ შეგიძლიათ.

კრეონტი. შენ ასე გგონია?

ანტიგონე. თქვენ ვერც გადამარჩინებთ და ვერც ვერაფერს მაი-
ძულებთ.

კრეონტი. რამოდენა სიამაყეა შენში, პატარა ოიდიპოსო!

ანტიგონე. თქვენ მხოლოდ ჩემი დასჯა შეგიძლიათ.

კრეონტი. მაგრამ თუ ვუბრძანე, რომ გაწამონ?

ანტიგონე. რისთვის? იმიტომ რომ ავტირდე, შეგეხვეწოთ, შემობრალეთ, რასაც მიბრძანებთ, შევასრულებ-მეთქი. მერე კი, როცა ტკივილი გამიფრის, გველაფერის ისევ თავიდან დავიწყო?

კრეონტი (ხელს უჭერს). მომისმინე! თავისთავად ცხადია, ჩემი მდგომარეობა ხელსაყრელი არ არის. და უპირატესობაც შენს მხარეზეა. შენ ეს კარგად გესმის. მაგრამ ბოროტად ნუ ისარგებლებ ამით, საძაგლო გოგო! მე რომ ჩვეულებრივი მკაცრი ტირანი ვიყო, კარგა ხანია ენა უკვე ამოგლეჯილი გექნებოდა, შენს სხეულს გავარვარებული შანთებით დაგლეჯდნენ, ანდა ჯურღმულში გამოგამწყვდევდნენ. მაგრამ მატყობ, რომ ვყოყმანობ, ლაპარაკის ნებასაც გაძლევ და არც ჯარისკაცებს ვეძახი. ამიტომაც დამცინი. მასხრად მიგდებ, რამდენადაც შეგიძლია. რა გინდა მაინც რას გინდა მიაღწიო, პატარა ფერიავ?!

ანტიგონე. ხელი გამიშვით, მტკივა!

კრეონტი (უფრო მაგრად უჭერს ხელს). მერე რა, მე შენზე ღონიერი ვარ და ვსარგებლობ ჩემი უპირატესობით.

ანტიგონე. ვაი!

კრეონტი (თვალეებში სიცილის ნაპერწკალი უელავს). შეიძლება ჯობდა სწორედ ამით დამეწყო — გადამეგრისა შენთვის ხელი ან თმით მეთრიე, როგორც უზრდელ გოგოს ეკადრება! (თვალს არ ამოთრებს). მაგრამ ახლა უფრო სერიოზულია, ახლოს მოჰყავს) მე, როგორც ცნობილია, შენი ბიძა ვარ, მაგრამ ჩემს ოჯახში გულჩვილობა არ არის მიღებული. ნუთუ უცნაურად არ გეჩვენება, რომ მეფეს, შენ რომ დას-

ცინი, ასე გისმენს. რომ ეს ყოვლისშემძლე მოხუცი, რომელსაც ბევრის სიკვდილი უნახავს და განუცდია, ყოველნაირად ცდილობს, სიკვდილს გადაგარჩინოს? (პაუზის მერე). თქვენ ისე მაგრად მონათქაისობთ, თე-
ლი, რომ უკვე გამიშეშდა და აღარ მტკივა.

ანტიგონე

კრეონტი

(ჩაიცინებს და ხელს გაუშვებს. ჩურჩულებს). მხოლოდ ღმერთებმა იციან რამდენი საქმე მაქვს მე დღეს. მაგრამ მაინც ვკარგავ დროს იმისათვის, რათა როგორმე გადაგარჩინო, უვარგისო ბავშვო. (ძალით სვამს სკამზე.) აჯანყების ჩახშობის მეორე დღეს საქმე ყელამდგა, გარწმუნებ, მაგრამ საქმე მოიცდის, რაც უნდა სასწრაფო იყოს. მე არ შემძლია დავუშვა, რომ შენ პოლიტიკური კინკლაობის მსხვერპლი გახდე. შენ უკეთესი ხვედრის ღირსი ხარ. იცოდე შენი პოლინიკე, აჩრდილი, რომელსაც შენ დასტირი, ეს ჩაფრებით გარშემორტყმული გახრწნილი გვამი და ეს ტრაგიკული სისულელე, რომელმაც შენ აღგაფრთოვანა, მხოლოდ და მხოლოდ პოლიტიკაა, მეტო არაფერი. მე სრულებითაც არ ვარ გულჩვილი, მაგრამ მიყვარს როცა ყველაფერი ნათელია. შენ გგონია, მე არ მეზიზღება ის ლეში მზეზე რომ ლპება? გგონია, მარტო შენ გაწუხებს მისი სუნი? საღამოობით, როცა ქარი ზღვიდან უბერავს, ყროლის სუნი უკვე სასახლემდე აღწევს, გული მერევა, მაგრამ ფანჯრების დახურვის ნებას მაინც არ ვაძლევ. გამოგიტყდები, ეს საძაგლობაა, სიბრიყვე, სიმხეცეც კი, მაგრამ აუცილებელია! თებემ უნდა ისუნთქოს ამ მყრალი ჰაერით. შენ, ალბათ გესმის, რომ მე კარგა

ხნის წინათ დავამარხვინებდი შენს ძმას, მხოლოდ ქალაქის სისუფთავეზე რომ ვზრუნავდე. მაგრამ ნახირი, რომელსაც მე ვმწყემსავ, ყველანაირად ჩალომდე ჩაწვდეს, გვამის სუნმა ერთი-ორი მანუკუნდა მოწამლოს ქალაქის ჰაერი.

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. თქვენ მე მძულხართ!

კ რ ე ო ნ ტ ი. რას იზამ, ასეთია ჩემი ხელობა. შეიძლება იმაზე იკამათო, ღირს თუ არა ხელი მოჰკიდოს კაცმა ასეთ საქმეს, მაგრამ თუკი ხელს მოჰკიდებ, მაშინ მხოლოდ ასე უნდა მოიქცე.

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. რატომ ითავეთ ასეთი საქმე?

კ რ ე ო ნ ტ ი. ერთ დილით მე თებეს მეფედ გამეღვიძა. თუმცა, ღმერთმა იცის, ყველაზე ნაკლებად ამქვეყნად სწორედ ძალაუფლება მიზიდავდა.

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. უარი უნდა გეთქვათ.

კ რ ე ო ნ ტ ი. მე შემეძლო უარი მეთქვა, მაგრამ უცებ თავი მუშად ვიგრძენი, სამუშაოდან თავის დაძვრენას რომ ცდილობს, ეს კი უსინდისობად ჩავთვალე და დავთანხმდი.

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. მით უარესი თქვენთვის. მე არ დავთანხმდები. რა მესაქმება თქვენს პოლიტიკასთან. თქვენს გასაჭირთან, თქვენს საქმეებთან. მე ჯერ კიდევ შემეძლია უარი ვთქვა. უარი ვუთხრა ყველაფერს, რაც არ მომწონს. ჩემი თავის მსაჯული მე თვითონა ვარ. თქვენ კი თქვენი ბრწყინვალეობით არაფერი არ შეგიძლიათ გააკეთოთ, იმიტომ რომ დათანხმდით. თქვენ მარტო ჩემი დასჯა შეგიძლიათ.

კ რ ე ო ნ ტ ი. მომისმინე!

ანტიგონე. მე შემძლია არც მოგისმინოთ, თუ არ მინდა. თქვენ დაეთანხმეთ. ამიტომ ჩემს მასწავლებლად არ გამოდგებით, თქვენგან ვერაფერს ვისწავლი. აი, თქვენ ხარბად მისმენთ. თუ ჩაფრებს არ უძახით, მხოლოდ იმიტომ რომ ბოლომდე გინდათ მომისმინოთ.

კრეონტი. შენ მე მართობ!

ანტიგონე. არა, მე თქვენ გაშინებთ! აი, რატომ ცდილობთ ჩემს გადარჩენას. თქვენთვის ხომ გაცილებით ხელსაყრელია, რომ პატარა უთქმელი ანტიგონე, რომელსაც თქვენ სიცოცხლე შეუნარჩუნეთ, სასახლეში დარჩეს. თქვენ ზედმეტი მგრძობიარობა გიშლით ხელს, რომ ნამდვილი ტირანი გახდეთ. ეს არის და ეს! და მიუხედავად ყველაფრისა, თქვენ მაინც მოგიწევთ ჩემი დასჯა. თქვენ ეს კარგად იცით და ამიტომაც გეშინიათ... რა საზიზღარია მამაკაცი, როცა რაღაცის ეშინია!

კრეონტი (ყრუდ). ჰო, მე მართლა მეშინია, რომ იძულებული ვიქნები დაგსაჯო, თუკი ძალიან გაჯიუტდები. მე კი არ მინდა.

ანტიგონე. მე ვერავინ გამაკეთებინებს იმას, რაც არ მინდა. შეიძლება თქვენ არც კი გინდოდეთ დაუმარხავად დაგვედოთ ჩემი ძმის ცხედარი, ხომ ასეა?

კრეონტი. მე უკვე გითხარი.

ანტიგონე. და მაინც სხვანაირად მოიქეცით. ახლა კი, თუმცა ჩემი დასჯა არ გინდათ, მაინც უბრძანებთ, რომ დამსაჯონ. ამას ეძახით თქვენ მეფობას?

კრეონტი. სავესებით მართალი ხარ.

4. უან ანუი

ანტიგონე. საცოდავო კრეონტ! თუმცა ხელებზე ნაბორვილარი მეტყობა და შიშისაგან გული მიმდის, მაინც მე ვმეფობ და არა შენ!

კრეონტი. მაშინ შემიბრალე! შენი ძმის ცხედარს, ჩემს ძმას, რების წინ რომ ღებდა, საკმარისი საფასურია თებეში წესრიგის აღსადგენად, ჩემს შვილს შენ უყვარხარ. ნუ მაიძულებ, რომ შენი თავიც მსხვერპლად გავიღო. კმარა ამდენი მსხვერპლი!

ანტიგონე. თქვენ, რადგან ერთხელ უკვე დათანხმდით, მსხვერპლის გაღებაც განუწყვეტლივ მოგიწევთ.

კრეონტი (ანჯღრევს. ბრაზით). ო, ღმერთო! შეეცადე გამიგო, სულელო! მე ხომ შენს გაგებას მართლა ვცდილობდი. საჭიროა, ვიღაცა რომ დათანხმდეს. საჭიროა, ვინმე რომ იდგეს საჭესთან, ხომალდში წყალი შედის. დანაშაული, სიმდაბლე და გაჭირვებაა ხომალდის ტვირთი. მას კი აღარავინ მართავს. მეზღვაურებს იმის მაგივრად, რომ რამე გააკეთონ, გემის გაძარცვაზე უჭირავთ თვალი. მეთაურები კი უკვე ტივს ჰკერავენ და სასმელი წყლის მთელი მარაგი ტივზე გადააქვთ. ანდა ირყევა, ქარი იალქნებს ნაფლეთებად გლეჯს და ყველანი დაიღუპებიან, რადგან უკვე პირუტყვებად იქცნენ და მხოლოდ თავის გადარჩენაზე ფიქრობენ, თავიანთი ძვირფასი სიცოცხლის და პირადი პაწაწინა საქმეების გადარჩენაზე. მითხარი, გეთაყვა, განა ახლა დახვეწილ ქცევებზე ფიქრის დროა? განა ახლა იმის დროა, რომ იყოყმანო, დათანხმდე თუ არა? ანდა იმაზე იფიქრო, რომ ბოლოს ყველაფერზე მართო შენ უნდა!

აგო პასუხი და კიდევ იმაზე, შეძლებ თუ არა ბო-
ლომდე ადამიანად დარჩენას? სად არის ამის დრო!
უნდა აიღო პირველივე ხელში მოხვედრილ ნატენს,
რომ როგორმე შეაჩერო წყალმომარაგების
გამოგლეჯილ კედელში რომ მოთქრიალებს. უნდა
ბრძანება იბღავლო და ტყვია დაუშინო ბრბოს, უნ-
და ესროლო პირველსავეს, წინ ვინც მოძვრება, რად-
გან დრო არა გაქვს გაარჩიო, ვის ესროლო და ვის
არა. ტალღები უკვე გემბანზე იმსხვერვეიან, ქარი
სახეში გცემს და კაცს, შენ რომ ტყვია ესროლე,
სახელი არა აქვს. შეიძლება იგი სწორედ ის კაცია,
გუშინ რომ გაგიღიმა და პაპიროსი მოგიკიდა. მაგ-
რამ მას უკვე სახელი აღარა აქვს. აღარც შენა გაქვს
სახელი, გამწარებული რომ ჩაფრენილხარ საჭეს.
არის მხოლოდ ხომალდი და ქარიშხალი. გესმის თუ
არა ეს შენ?

ანტიგონე. არც მინდა, რომ მესმოდეს. ეს თქვენი საქმეა. მე
კი გავჩნდი იმიტომ, რომ თქვენ უარი გითხრათ
და მოვკვდე.

კრეონტი. უარის თქმა ადვილია.

ანტიგონე. ყოველთვის არა.

კრეონტი. რომ დათანხმდე, საჭიროა სახელოები დაიკაპიწო
და იმუშაო, სანამ ქანცი არ გაგძვრება. უარის თქმა
გაცილებით ადვილია მაშინაც კი, როცა სიკვდილი
გემუქრება, რადგან ისლა დაგრჩენია, გულხელი დაი-
კრიფო და სიკვდილს დაელოდო. ელოდო და იცხო-
ვრო, სანამ მოგკლავდნენ. აშკარა სულმდაბლობაა!
ყველაფერი ეს ადამიანების მოგონილია. შეგიძლია

წარმოდგინო ტყე, სადაც ხეები უარს ამბობდნენ მიწიდან საზრდოს შესრუტვაზე? ან ცხოველები სიყვარულის ინსტიქტს რომ ეწინააღმდეგებოდნენ, ანდა ნადირობის ინსტიქტს. მხეცვები, თუმცა დასუ-ღობლები არიან, მაგრამ, რაც არ უნდა იყოს, ამდენი ეშმაკობა არ გააჩნიათ. ისინი თამამად მისდევენ ერთმანეთს ერთსა და იმავე გზაზე და თუ ერთი ეცემა, მეორე შეპყვება გზას და რამდენიც არ უნდა დაიხოცოს, ჯიშის გამგრძელებელი ყოველთვის რჩე-ბა, რათა გაზარდოს შთამომავლობა და ისიც უშიშ-რად გაუყვეს იმ გზას, რომელზედაც მის წინაპრებს უვლიათ.

ანტიგონე. ეტყობა, მეფე ცხოველებზე ოცნებობს, რადგან მათი მართვა გაცილებით ადვილია.

პაუზა.

კრეონტი. მე შენ გეზიზღები. ხომ ასეა? (ანტიგონე არ პასუ-ხობს. განაგრძობს, თითქოს ხმადაბლა ფიქრობსო.) საინტერესოა! მე ხშირად წარმომიდგენია ჩემი საუ-ბარი იმ ფერმკრთალ ჭაბუკთან, რომელსაც მოსა-კლავად მომიგზავნიდნენ და დაკითხვის დროს მხო-ლოდ ზიზლით მიპასუხებდა. მაგრამ რას წარმო-ვიდგენდი, რომ ასეთი ლაპარაკი შენთან მომიხდე-ბოდა და ისიც ასეთი სულელური რამის გამო. (სა-ხეზე ხელებს იფარებს. ეტყობა, ძალა ნელ-ნელა ეცლება.) უკანასკნელად მომისმინე. ჩემი როლი ადვილი არ არის, მაგრამ ჩემ გარდა მას ვერავინ შეასრულებს. ამიტომ მე ვუბრძანებ, რომ დაგსაჯონ.

მაგრამ მანამდე მინდა გაიგო, რისთვისაც კვდები. ანტიგონე, შენ ნამდვილად იცი რისი გულსისთვისაც კვდები? იცი რა ამაზრზუნ ამბავში ჩაუწერა სამუდამოდ შენი სახელი შენივე სისხლით?

ანტიგონე. რომელ ამბავში?

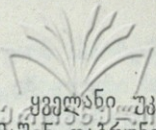
კრეონტი. შენი ძმების ეთეოკლესა და პოლინიკეს ამბავში. შენ გგონია, რომ ყველაფერი იცი, მაგრამ ცდები. ის კი არა, სიმართლე მთელ თებეში მარტო მე ვიცი. თუმცა, მე მგონია, დროა, შენც გაიგო. ო, ამ ამბავში არაფერია მომხიბლავი. თავად დარწმუნდები. (განაგრძობს ყრუდ, ანტიგონეს აღარ უყურებს.) აბა, მითხარი რა დაგამახსოვრდა შენი ძმებისაგან? მათ, რა თქმა უნდა, შენთან ყოფნას ერთმანეთთან თამაში ერჩიათ. უფრო მეტიც — სათამაშოებს გიმტვრევდნენ და განუწყვეტლივ ჩურჩულებდნენ თავიანთ საქმეებზე, შენ რომ გაებრაზებინეთ...

ანტიგონე. მაგრამ ისინი ხომ ჩემზე უფროსები იყვნენ?

კრეონტი. შენ აღფრთოვანებული იყავი, როცა მათ პაპიროსის წვევა დაიწყეს და პირველად ჩაიცვეს გრძელი შარვლები. მერე კი ღამლამობით სადღაც იკარგებოდნენ, უცებ დაკაცდნენ და შენ სრულებითაც აღარ გაქცევდნენ ყურადღებას.

ანტიგონე. მე ხომ გოგო ვიყავი.

კრეონტი. შენ ხედავდი, როგორ ტიროდა დედა, როგორ ბრახობდა მამაშენი, გესმოდა, როგორ აჯახუნებდნენ კარს გამთენიისას დაბრუნებული ძმები, როგორ იცინოდნენ დერეფანში და შენ ზედაც არ გიყურებდნენ ღვინის სუნით აყროლებული, უნებისყოფო ქილიკები.

ანტიგონე. ერთ დილას კარს უკან დავიმაღლე. ყველანი უკვე ფეხზე ვიყავით, ძმები კი სწორედ მაშინ დაბრუნდნენ. პოლინიკემ დამინახა. ფერი დაკარგვოდა და თვალები უბრწყინავდა. ლამაზი იყო. შენ აქა ხარო? — მითხრა და ქაღალდის ყვავილი მარუქა. ალბათ იქიდან წამოიღო, სადაც ღამე გაათია.

კრეონტი. შენ, რასაკვირველია, ყვავილი შეინახე. გუშინ კი სანამ ძმის დასამარხავად წახვიდოდი, იმ ყვავილს დიდხანს უყურებდი, რათა სითამამე შეგმატებოდა. ხომ სწორეა?

ანტიგონე (შეკრთება). თქვენ საიდან იცით?

კრეონტი. საბრალო ანტიგონე! ქაღალდის ყვავილს ინახავს... კი მაგრამ, იცი ვინ იყო შენი ძმა?

ანტიგონე. ის კი ნამდვილად ვიცი, რომ ჩემს ძმაზე კარგს არაფერს მეტყვიო.

კრეონტი. არარაობა, ლოთი, უქნარა, ყალთაბანდი, დუქნების ხიზანი და ეტლების მოტრფიალე. ის კი არა, ჩემი თვალთ ვნახე, როგორ მოუქნია ხელი მამაშენს, ჩემს წაგებულ ფულს რატომ არ იხდიო. ერთი მაგრადაც შეაგინა.

ანტიგონე. ტყუილია!

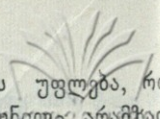
კრეონტი. საწყალ მამაშენს მუშტი სახეში თხლიშა. უნდა გენახა, რა საცოდავი შესახედი იყო ოიდიპოსი! მაგიდას მიუჯდა, სახე ხელებში ჩამალა და ატირდა. ცხვირიდან სისხლი მოსდიოდა. პოლინიკე კი კაბინეტის კუთხეში აიტუზა და დამცინავად იღიმებოდა.

ანტიგონე (თითქმის თხოვნით). ტყუილია!

კრეონტი. აბა, გაიხსენე! შენ მაშინ თორმეტი წლისა იყავი. მერე პოლინიკე დიდხანს აღარ გამოჩენილა, ხომ მართალია?

ანტიგონე. ჰო, მართალია.

კრეონტი. ალბათ გაინტერესებს, რა მოხდა ამ ჩხუბის მერე. მამაშენს არ უნდოდა შეიღი რომ გაესამართლებინათ და პოლინიკე არგოსელთა ჯარში ჩაეწერა. და როგორც კი არგოსში ჩავიდა, მამამისის წინააღმდეგ მაშინვე ბრძოლა გააჩადა, ამ ბებერმა ან ტახტი დამითმოს, ანდა ჩაძაღღდესო, ასე ამბობდა. ჩვენ თითქმის ყოველდღე ვიჭერდით კაცებს, მამაშენის მოკვლა რომ უნდოდათ. მერე ისინი ამბობდნენ, პოლინიკემ დაგვიქირავაო. სხვათა შორის, პოლინიკე ამ საქმეში მარტო არ იყო. რადგან შენ დიდი სურვილი გაქვს, როგორმე მონაწილეობა მიიღო ამ დრამაში, მე მინდა ყველაფერი იცოდე, რაც კი კულისებში ხდებოდა, მინდა იცოდე, რომელ სამზარეულოში ითითხნებოდა ყველაფერი ეს. გუშინ მე ეთეოკლეს დიდი პატივით დაკრძალვა ვბრძანე. ეთეოკლე ახლა თებეს გმირია, წმინდანი. უამრავი ხალხი მოგროვდა. მოწაფეები კაპიკს კაპიკზე აწებებდნენ, რათა მისთვის გვირგვინები ეყიდათ. ვითომ დამწუხრებული მოხუცები ხმის კანკალით ადიდებდნენ შენს ძმას, ნამდვილ მეფეს, ოიდიპოსის ერთგულ შეილს. მეც წარმოვთქვი სიტყვა. პროცესიაში თებეს ყველა ქურუმი მონაწილეობდა, საგანგებოდ მორთული და მოკაზმული. ეთეოკლე მხედრული პატივითაც დაასაფლავეს... გვერდი ვერც ამას ავუარეთ.

მე არ მქონდა ისეთი ფუფუნების უფლება, რომ ყველა პარტიაში თითო პირწავარდნილი არამზადა მყოლოდა, მაგრამ ახლა ისეთ რამეს გეტყვი, რაც მხოლოდ მე ვიცი, საშინელ რამეს გეტყვი: შენი ძმა ეთეოკლე, სათნოების სვეტად რომ აღიარეს, სრულებითაც არ იყო პოლინიკეზე უკეთესი. ეს სამაგალითო შვილიც ბევრჯერ ცდილობდა მამის მოკვლას, ეს ლმობიერი მმართველიც ყოველთვის მზად იყო თებე იმისთვის მიეყიდა, ვინც მეტს მისცემდა. სასაცილოა არა? მე ამის დამამტკიცებელი საბუთიცა მაქვს, რომ ეთეოკლე, რომლის ცხედარიც ახლა მარმარილოს აკლდამაში განისვენებს, ისეთსავე ღალატს აპირებდა, რისთვისაც დაისაჯა პოლინიკე, პაპანაქება სიცხეში რომ იხრწნება ახლა. მხოლოდ შემთხვევით დაასწრო პოლინიკემ ძმას. ისინი ბაზრის თაღლითებივით იქცეოდნენ: ერთმანეთსაც ატყუებდნენ და ჩვენც. დაბოლოს, ერთმანეთს ანგარიშიც ქურდაცაცვებივით გაუსწორეს. მე კი მდგომარეობამ მაიძულა, ერთი მათგანი გმირად მეღიარებინა და მკვდრების ზვინებში მათი გვამების მოძებნა ვბრძანე. შენი ძმები, ალბათ პირველად თავიანთ ცხოვრებაში, ჩახუტებულები იწვნენ. მათ ერთმანეთი მახვილებით განგმირეს, მერე კი მათი გვამები არგოსელთა ეტლებმა გადათელეს. სისხლის ფაფად იყვნენ ქცეულნი, ვერც გაარჩევდი, რომელი იყო პოლინიკე და რომელი ეთეოკლე. მე იმ გვამის წამოღება ვბრძანე, შედარებით ნაკლებად რომ იყო დასახიჩრებული და ზარზვიმით დავაკრძალვინე, მეორე

გვამი კი იქვე დავატოვებინე, სადაც ვგდო. მე ისიც
კი არ ვიცი, რომელი დავმარხეთ. და თუ დამეჯგუ-
რებ, ჩემთვის ეს სულ ერთია!

საქართველო
საბჭოთა კავშირი

ხანგრძლივი სიჩუმე. ორივენი უძრავად სხედან და
ერთმანეთს შესცქერავენ.

ანტიგონე (რბილად). რატომ მომიყვებით?

კრეონტი (დგება). განა უკეთესი იყო, რომ არაფერი გცოდ-
ნოდა?

ანტიგონე. შეიძლება უკეთესიც იყო. ადრე მე მწამდა.

ისევ სიჩუმე.

კრეონტი (უახლოვდება). ახლა რას იზამ?

ანტიგონე (მიძინარესავით დგება). წავალ ჩემს ოთახში.

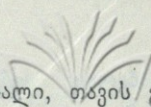
კრეონტი. მარტო არ დარჩე, ჰემონი ნახე დღესვე, ნულა გადა-
დებთ ქორწილს.

ანტიგონე (ამოიოხრებს). კარგი.

კრეონტი. მთელი ცხოვრება ჯერ წინ არის. რატომ მაკამათებ.
შენ ხომ ფასდაუდებელი საგანძურის მფლობელი
ხარ.

ანტიგონე. ჰო!

კრეონტი. დანარჩენი არც ღირს რამედ. შენ კი აპირებდი,
უარი გეთქვა ამ საგანძურზე. თუმცა შენიც მესმის,
თვითონაც, ალბათ, უსუსტად ასე მოვიქცეოდი ოცი
წლისა რომ ვიყო. აი, რატომ გისმენდი ასეთი ყუ-
რადლებით. სულ მეგონა, ჭაბუკი კრეონტი მელაპა-

რაკებოდა. გამხდარი და ფერმკრთალი, თავის გა-
წირვაზე მეოცნებე... ჩქარა გათხოვდა ანტიგონე, და
იყავი ბედნიერი! ცხოვრება ისეთი არ არის; როგორ-
რიც შენ გგონია. სანამ ახალგაზრდა ხარ, ის თითებს
შორის წყალივით იპარება, შენ კი ვერ ამჩნევ. სას-
წრაფოდ შეკარი პეშვი, არ გაუშვა, შეაჩერე! და მა-
შინ ნახავ, როგორ იქცევა ის თხილივით პატარა,
მარტივ და მკვრივ საგნად, რომელიც შევიძლია
უდარდელად აკნატუნო მზეს მიფიცებულმა, ისინი,
ვისაც შენი სულის ძლიერება და შენი დაუდგრომ-
ლობა სჭირდება, საწინააღმდეგოს გეტყვიან. არ
დაუჯერო მათ. არც მე მომისმინო, როცა მორიგ
სიტყვას წარმოვთქვამ ეთეოკლეს აკლდამასთან. ყვე-
ლაფერი ტყუილია. სიმართლე მხოლოდ ის არის,
რაზედაც არ ლაპარაკობენ. შენ ამას მერე მიხვდები.
ცხოვრება საყვარელი წიგნია, შენს ფეხებთან მო-
თამაშე ბავშვია, ხელში ჩაბღუჯული იარაღია, ანდა
სახლის წინ ბაღში ჩადგმული სკამია, რომელზედაც
სადამოობით ისვენებენ ხოლმე. შენ კიდევ დიდხანს
გექნება ჩემი სიძულვილი, მაგრამ როდისმე გაიგებ,
რომ ცხოვრება ბოლოს და ბოლოს ბედნიერებაა და
ეს იქნება შენი სიბერის სევდიანი ნუგეში.

ანტიგონე (ჩურჩულებს, დაბნეული იყურება აქეთ-იქით). ბედ-
ნიერება?

კრეონტი (თითქოს უცბად შერცხვავ). აი, ხომ ხედავ, არა-
ფერი არ ყოფილა!

ანტიგონე (მშვიდად). როგორი იქნება ჩემი ბედნიერება? ნუ-
თუ პატარა ანტიგონე ბედნიერ ქალად გადაიქცევა?

რანაირი უსინდისობის ჩადენა მოუწევს მას ყოველ-
დღე, რათა თავისი ნამცეცი ბედნიერება მოიპოვოს.
ვინ უნდა მოატყუოს, ვის უნდა გაუღიმოს, ვის უნდა
მიჰყიდოს თავისი თავი? ვის სიკვდილს უნდა შეხვ-
დეს გულგრილად?

პ რ ე ო ნ ტ ი. (მხრებს იჩეჩავს). გაგიჟდი?! გაჩუმდი!

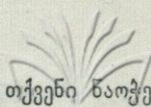
ან ტ ი გ ო ნ ე. არა, არ გავჩერდები! მე მინდა გავიგო, რა უნდა
გავაკეთო იმისათვის, რომ ბედნიერი ვიყო? ახლავე
მინდა გავიგო, რადგან ახლავე უნდა ამოვიჩრიო.
თქვენ ამბობთ, რომ ცხოვრება მშვენიერიანო. აი,
მეც მინდა გავიგო, რა უნდა ვიკისრო, რომ მშვე-
ნივრად ვიცხოვრო?

პ რ ე ო ნ ტ ი. შენ ჰემონი გიყვარს?

ან ტ ი გ ო ნ ე. ჰო, მიყვარს. მე მიყვარს ჩემი მოღუშული ჰემონი,
ჩემსავით მომთხოვნი და ერთგული. მაგრამ თუკი მას
აიძულებენ, რომ თქვენისთანა გახდეს, თქვენზე
უარესიც, თუკი იცხოვრებს თქვენი ცხოვრებით და
დაკმაყოფილდება თქვენი ბედნიერებით, თუკი აღარ
გაფითრდება, როდესაც მე ფერს დაგკარგავ, თუკი
არ იფიქრებს, ანტიგონე აღბათ მოკვდება ხუთი წუ-
თით რომ დავიგვიანო, თუკი არ შემიძულებს და
თავს უბედურად არ ჩათვლის, როდესაც ვერ მიხვ-
დება რატომ ვიცინი, თუკი ჩემ გვერდით გადაიქცე-
ვა ბატონ ჰემონად, თუკი იმასაც მოუხდება დაივიწყ-
ოს რას ნიშნავს უარი — მაშინ მე ის არ მიყვარს.

პ რ ე ო ნ ტ ი. შენ თვითონ არ იცი რას ამბობ, გაჩუმდი!

ან ტ ი გ ო ნ ე. არა, მე ვიცი, რასაც ვლაპარაკობ. აი, თქვენ კი
ყურს არ მიგდებთ. მე თქვენგან ძალიან შორსა

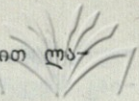
ვარ იმ სამეფოში, სადაც თქვენ თქვენი ნაოჭებით, თქვენი სიბრძნითა და თქვენი ღიჭით უკვე ვეღარ შეაღწევთ. (იციინის.) კრეონტ, გეტყვით: წარმოგიდგინე, როგორი იქნებოდი თხუთმეტი წლისა და იმითომ გამეცინა. ალბათ მაშინაც ასეთივე უმწვეო იქნებოდი, მაგრამ შენს ყოვლისშემძლეობაში დაჯერებული. ცხოვრებას არაფერი შეუცვლია, ოღონდ ნაოჭები მოგემატა და კიდევ ქონის ფენა.

კრეონტი (ანჯღრევს). გაჩუმდები თუ არა?!

ანტიგონე. რატომ გინდა, რომ გამაჩუმო? მართალი რომ ვარ იმიტომ? თვალეზზე გეტყობა იცი, რომ მართალი ვარ, მაგრამ აღიარება გიჭირს და უკვე მზად ხარ დაიცვა შენი ბედნიერება, როგორც ძალღმა გამოხრული ძვალი.

კრეონტი ჩემი და შენი ბედნიერება, სულელო!

ანტიგონე. ო, როგორი საზიზღრები ხართ ყველანი მაგ თქვენი ბედნიერებით, თქვენი ცხოვრებით, იძულებული რომ ხარ გიყვარდეს რანაირიც არ უნდა იყოს იგი. ძალღებს გაეხართ, ისინიც ხომ ყველაფერს ლოკავენ, რაც კი შეხვდებათ. თუ ძალიან მომთხონი არ იქნები, შეიძლება გაინადლო ყოველდღიური პაწაწინა ბედნიერება! არა, მე ყველაფერი მინდა, თანაც ახლავე! მინდა ჩემი ბედნიერება ან მთლიანად იყოს, ანდა სრულებითაც არ მინდა იგი. მე არ მინდა ვიყო მორიდებული, დამჯერი და მოწყალე ვიმყოფინო. მე სწორედ ისეთი ბედნიერება მინდა, რომელზედაც ბავშვობიდანვე ვოცნებობდი, თუ არადა, დაე, მოკვდე!

გრეთონტი. გააგრძელე, გააგრძელე! ზუსტად მამაშენივით ლა-
პარაკობ!

ანტიგონე. ჰო, ზუსტად მამაჩემივით! ჩვენც იმათ რიცხვს ვე-
კუთვნივთ, ვისაც ყველაფერი აინტერესებს და არც
ეშინია იმისი მაშინაც კი, როცა იმედის ნატამალიც
კი აღარ არსებობს, იმედისა, ჯერ კიდევ რომ ფეთ-
ქავს, რადგან ბოლომდე არ დაუღრჩვიათ.

გრეთონტი. გაჩუმდი! ერთი შეგახედა, რას დაემსგავსე!

ანტიგონე. ჰო, მე უშნო ვარ. უშნოა ჩემი ქცევაც. ჩემი ყვირი-
ლიც. მამაჩემიც მხოლოდ იმის შემდეგ გალამაზდა,
როცა დარწმუნდა, რომ ნამდვილად ის იყო მამის
მკვლელი. როცა დარწმუნდა, რომ საკუთარ დედას-
თან იწვა და როდესაც გაიგო, რომ ამქვეყნად აღა-
რაფერი აღარ უშველიდა. მაშინ ის დამშვიდდა.
სახეზე ღიმილის მსგავსი რაღაც გადაეფინა და გა-
ლამაზდა. ყველაფერი გათავდა და მასაც ისღა დარ-
ჩა თვალები თავის ხელით დაეთხარა, რათა თქვენ-
თვის აღარასოდეს აღარ შეეხედა. ეჰ, თქვენ უბად-
რუკებო, თქვენ გინდათ ბედნიერება? აი, თქვენ კი
ნამდვილად მახინჯები ხართ. თქვენ შორის ყველაზე
ლამაზიც კი ნამდვილად მახინჯია. თქვენი ცქერაცა
და ღიმილიც ამაზრუნენია. კარგად თქვი, სამზარეუ-
ლო, სადაც ყველაფერი ეს ითითხნებაო. უბრალოდ,
თქვენ ცუდი მზარეულები ხართ!

გრეთონტი (ხელს უგრძობს). გიბრძანებ გაჩუმდი, გესმის?!

ანტიგონე. შენ მე მიბრძანებ, მზარეულო? შენ გგონია, შეგიძ-
ლია მე მიბრძანო?

გრეთონტი. დერეფანი ხალხითაა სავსე, გაიგონებენ, დაიღუ-
პები!

ანტიგონე. კარი გააღე! მეც სწორედ ეგ მინდა, რომ ყველა
გაიგოს!

კრეონტი (კდილობს პირი დაუშუშოს). ღმერთო! ნაკრძალები
თუ არა ბოლოს და ბოლოს?

ანტიგონე (ხელიდან უსხლტება). იჩქარე, მზარეულო! დაუძახე
შენს ჩაფრებს!

კარი იღება. შემოდის ისმენე.

ისმენე (ყვირის). ანტიგონე!

ანტიგონე. შენ რაღა გინდა?

ისმენე. მაპატიე, ანტიგონე, ხომ ხედავ, მოვედი, აღარ მე
შინია. მეც შენთან ერთად წამოვალ.

ანტიგონე. სად?

ისმენე (კრეონტს). თუკი თქვენ ამას დასჯით, მაშინ ჩემი
დასჯაც მოგიწევთ!

ანტიგონე. არა, ახლა არა! ახლა მე მოგკვდები მხოლოდ! ერთი
წუთითაც არ იფიქრო, რომ ჩვენ ერთად უნდა მოგ-
კვდე. ეს ადვილია!

ისმენე. შენ თუ მოკვდები, აღარც მე მინდა სიცოცხლე უშე-
ნოდ.

ანტიგონე. შენ უკვე აირჩიე სიცოცხლე, მე კი — სიკვდილი.
ასე თუ გინდოდა, წუხელ უნდა წასულიყავი იმ
უნდა გეხონა, მუხლები და იდაყვები გადაგეყვლიფა-
ფრჩხილებით უნდა მოგეთხარა მიწა ჩაფრების
ცხვირწინ, სანამ არ შეგიპყრობდნენ, როგორც ქურდ-
ბაცაცას.

ისმენე. მაშინ მე ხვალ წავალ, იქ!

ანტიგონე. გესმის, კრეონტ! ესეც! ვინ იცის იქნებ ჩემს მაგალითს სხვებმაც მიბადონ, როცა ჩემს სიტყვებს გაიგებენ. ჰა, გამაჩუმე, დაუძახე შენს ჩაფრებულ აბა კრეონტ, გამაგრდი, მართალია, უსიამოვნო იქნება, მაგრამ მხოლოდ წუთით, ერთი წუთით. აბა, მზარეულო! ეს ხომ აუცილებელია!

კრეონტი (ყვირის). ჩაფრები! ჩქარა!

ჩაფრები იმწამსვე გაჩნდებიან.

კრეონტი. წაიყვანეთ!

ანტიგონე (შეებით ამოისუნთქავს). მადლობა ღმერთს!

ჩაფრები შემოეხვევიან და გაიყვანენ.

ისმენე (ყვირილით გამოეკიდება). ანტიგონე! ანტიგონე!

კრეონტი მარტო რჩება. შემოდის ქორო. უახლოვდება კრეონტს.

ქორო. გაგიჟდი, კრეონტ! ეს რა ჩაიდინე?

კრეონტი (სადღაც სივრცეში იხედება). იმას სიკვდილი ეწერა!

ქორო. არ მოკლა ანტიგონე, კრეონტ! მისი სიკვდილი სანანებლად გაგვიხდება ყველას, საუკუნეების მანძილზე.

კრეონტი. მას თვითონ უნდოდა სიკვდილი! და ჩვენ ყველანი უმწეონი ვიყავით გვეიძულებინა ეცოცხლა, ანტიგონე გაჩენილი იყო იმიტომ, რომ ასე მომკვდარიყო. შეიძლება თვითონაც არ იცოდა ეს. პოლინიკე მხო-

ლოდ მიზეზია. პოლინიკე რომ არ ყოფილიყო ის სხვა მიზეზს გამოძებნიდა. მისთვის მთავარი იყო ეთქვა „არა“ და მომკვდარიყო.

ქორო.
კრეონტი.

ის ჯერ კიდევ ბავშვია, კრეონტი!
კი მაგრამ, როგორ მოვიქცე? სიცოცხლე მივუსაჯო?

შემოდის ჰემონი.

ჰემონი
კრეონტი.

(ყვირის). მამა!
(გულში იკრავს). დაივიწყე, ჰემონ, დაივიწყე, ჩემო ბიჭუნავ!

ჰემონი.
კრეონტი

შენ გაგიჟდი, მამაჩემო, ხელი გამიშვი!
(კიდევ უფრო მაგრად ეხვევა). მე ყველაფერი გავაკეთე მის გადასარჩენად, ჰემონ, რაც კი შემეძლო, გეფიცები! მას შენ არ უყვარხარ, თორემ არ მოინდომებდა სიკვდილს. მაგრამ მან არ უღალატა თავის გიჟურ განზრახვას და სიკვდილი ამჯობინა.

ჰემონი

(ყვირის, ცდილობს დაუსხლტეს). გესმის, უკვე მიპყავთ. არ დაანებო მათ ანტიგონე, მამა, არ დაანებო!

კრეონტი.

მან ყველაფერი თქვა. უკვე მთელმა თებემ გაიგო, რაც ჩაიდინა. და მეც იძულებული ვარ დავსაჯო.

ჰემონი

(როგორც იქნა დაუსხლტა). გამიშვი!

სიჩუმე. ერთმანეთს შესცქერავენ.

ქორო

(მათ უახლოვდება). არ შეიძლება რამე მოვიფიქროთ, ან გიჟად გამოვაცხადოთ, ანდა ციხეში ჩავამწყვდიოთ?

- კ რ ე ო ნ ტ ი. არ შეიძლება. ხალხი მაშინვე იტყვის, ტყუილია, მოიგონესო. მისი შეილის საცოლუა და იმიტომ გადაარჩინაო. არ შემიძლია.
- ქ ო რ ო. ან იქნებ დრო გავიყვანოთ და მერე სადმე გავაგონებოთ.
- კ რ ე ო ნ ტ ი. ბრბომ ყველაფერი იცის და უკვე სასახლის წინ ყაყანებს. არ შემიძლია.
- ჭ ე მ ო ნ ი. რას ნიშნავს ბრბო, მამაჩემო? შენ ხომ მბრძანებელი ხარ?
- კ რ ე ო ნ ტ ი. მბრძანებელი ვარ კანონის გამოცემამდე. მერე კი კანონის მონა ვხდები.
- ჭ ე მ ო ნ ი. მე ხომ შენი შვილი ვარ, დაგავიწყდა? ნუ წამართმევ ანტიგონეს.
- კ რ ე ო ნ ტ ი. არა, ჰემონ, არა, ჩემო ბიჭუნა. გამაგრდი! ანტიგონეს უკვე ცხოვრება აღარ შეუძლია, მან უკვე დაგვტოვა ჩვენ.
- ჭ ე მ ო ნ ი. ნუთუ გგონია, რომ მე შემიძლია უიმისოდ ცხოვრება? ან იქნებ გგონია, რომ თქვენსავით ვიცხოვრებ? ის თუ გვერდით არ მეყოლება, ერთი წამითაც ვერ ავიტან თქვენს ამო ფუსფუსს და თქვენს ყალბ სიტყვებს.
- კ რ ე ო ნ ტ ი. და მაინც შენ მოგიხდება შეურიგდე ამას, ჰემონ. თითოეულ ჩვენთაგანს აღრე თუ გვიან დავაჟაკცება უწერია. შენთვის ის დღე ახლა დადგა. და აი, შენც, ჩემო ბიჭო, უკანასკნელად დგახარ ჩემ წინ თვალცრემლიანი და ტკივილით გულშეკუმშული, მაგრამ როგორც კი მოტრიალდები, როგორც კი კარს გაიხურავ, ყველაფერი გათავდება.

ჰემონი (ოდნავ უკან იხევეს. ჩუმად). ჩემთვის ყველაფერი უკვე გათავდა.

კრეონტი. ნუ გამიცხვავ, ჰემონ. შენ მაინც არ გამიცხვავ.

ჰემონი (აკვირდება, გაოცებული). ნუთუ შენ ეფავი ის ძლევა-მოსილი ღმერთი, მამაცობისა და ძლიერების განსახიერება, მე რომ ჯოჯოებისა და აჩრდილებისაგან მიფარავდი? ნუთუ შენ მათვალისწინებდი წიგნებს შენს ოთახში სანთლის შუქზე?

კრეონტი (მორჩილად). ჰო, ჰემონ!

ჰემონი (უცებ ბავშვივით შეჰყვირებს, მკერდში ჩაეკვრება). მამა, ეს ტყუილია, ეს შენ არ ხარ, ეს დღეს არ მოხდება! მე და შენ ჯერ არ მივსულვართ, არ მივდგომივართ იმ კედელს, სადაც მსოლოდ „ჰოს“ თქმა შეიძლება. შენ ჯერ კიდევ ყოვლის შემძლე ხარ, როგორც ჩემს ბავშვობაში. გემუდარები, მამაჩემო, მოიქეცი ისე, რომ კვლავ აღტაცებული ვიყო შენით! მე ხომ მთლად მარტო დავრჩები და ქვეყანა უდაბნოდ იქცევა, თუკი შენით ველარ ვიამაყებ.

კრეონტი (იშორებს). ჩვენ ყველანი მარტონი ვართ, ჰემონ, ქვეყანა უდაბნოა. შენ ზედმეტად დიდხანს იყავი ჩემით აღტაცებული. შემხედვე. დამაკვირდი. დავაჟკაცება სწორედ ამას ნიშნავს, თვალი გაუსწორო მამას.

ჰემონი (უყურებს. მერე ყვირილით იხევეს უკან). ანტიგონე! ანტიგონე! გვიშველეთ! (გარბის.)

ქორო (კრეონტს). კრეონტი, ის გიჟივით გაიქცა.

კრეონტი (ერთ წერტილს მისჩერებია). ჰო. საცოდავი ბიჭი. მას ანტიგონე უყვარს!

ქორო. კრეონტ, ასე არ შეიძლება, რაღაც უნდა მოვიფიქროთ.

კრეონტი. მე უძლური ვარ.

ქორო. ის სასიკვდილოდაა დაჭრილი.

კრეონტი (ყრუდ). ჰო. ჩვენ ყველანი სასიკვდილოდ ვართ დაჭრილი.

შემოდის ანტიგონე, რომელსაც ჩაფრები უბიძგებენ. ჩაფრები კარს ხელით იჭერენ. კარს იქით ხალხის ხმაური ისმის.

ჩაფარი. ბატონო, ხალხი სასახლეში შემოიჭრა.

ანტიგონე. კრეონტ, მე არ მინდა მათი სახეების დანახვა, მათი ყვირილის მოსმენა. და საერთოდ არავის ნახვა აღარ მინდა. დაე, მომკლან, მაგრამ ეს ისე გააკეთე, რომ მე არავინ აღარ დავინახო, სანამ ყველაფერი არ გათავდება.

კრეონტი (უყვირის ჩაფრებს). ჩაკეტეთ ჭიშკარი! გარეკეთ ხალხი! (ჩაფარს.) შენ კი ამათთან დარჩი! (გადის.)

ორი ჩაფარი გადის, მერე ქოროც. ანტიგონე და ჩაფარი რჩებიან. ანტიგონე ჩაფარს უყურებს.

ანტიგონე. ა, ეს შენა ხარ?

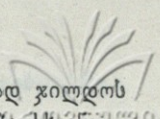
ჩაფარი. ვინა?

ანტიგონე. უკანასკნელი ადამიანი, რომლის სახესაც მე ვხედავ.

ჩაფარი. ალბათ!

ანტიგონე. მოიცა, კარგად შეგხედო!

- ჩ ა ფ ა რ ი (სახეს არიდებს, უხერხულად). მიყურე რა!
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. შენ დამიჭირე, არა?
- ჩ ა ფ ა რ ი. ჰო, მე.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. მე შენ ხელი მატკინე. ეს კი სრულქმბითაც არ გჭირდებოდა, განა მე გაქცევას ვცდილობდი?
- ჩ ა ფ ა რ ი. კარგი, კარგი, გეყოფა, აბა, რა მექნა, ჩემ მაგივრად თქვენ აგებდით პასუხს?
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. რამდენი წლისა ხარ?
- ჩ ა ფ ა რ ი. ოცდაცხრამეტის.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. ბავშვები გყავს?
- ჩ ა ფ ა რ ი. ორი.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. გიყვარს?
- ჩ ა ფ ა რ ი. თქვენი საქმე არ არის! (ბოლთას სცემს ცოტა ხანს მხოლოდ მისი ნაბიჯების ხმა ისმის.)
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე (გაუბედავად). თქვენ დიდი ხანია ჩაფარი ხართ?
- ჩ ა ფ ა რ ი. რაც ომი გათავდა. ჯარში სერჟანტი ვიყავი, მერე აქ გავაგრძელე.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. ეს თანამდებობა რომ მოიპოვო, უსათუოდ სერჟანტი უნდა იყო?
- ჩ ა ფ ა რ ი. საერთოდ ჰო. ან არადა განსაკუთრებულ ოცეულში უნდა მსახურობდე. ჩაფარი რომ გახდები, სერჟანტის წოდებას კარგავ. მაგალითად, ქუჩაში რიგითი ჯარისკაცი ვალდებული არ არის მომესალმოს.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. უყურე შენ?!
- ჩ ა ფ ა რ ი. მაგრამ ისინი ჩვეულებრივად მესალმებიან ხოლმე. მათ იციან, რომ ჩაფარი მათზე უფროსია. რაც შეეხება ჯამაგირს, ჩვენ ჩაფრები, იმდენსავეს ვიღებთ, რამდენსაც განსაკუთრებული ოცეულის ჯარისკაცები.

ამის გარდა ყოველ ექვს თვეში ფულად ჯილდოს
ვიღებთ. ესეც ჯამაგირს ემატება. ჩაფრობა, სხვაანა...
რადაცაა ხელსაყრელი, ბინა, გათბობა, მენსია...
ბოლოო ჯამში, ჩაფარი მაინც უკეთესად ცხოვრობს,
ვიდრე სერჟანტი ჯარში.

ანტიგონე. რას მეუბნები?!

ჩაფარი. დიახ, ამით აიხსნება სწორედ ჩვენი და სერჟანტების
მტრობა, შეიძლება შეგიმჩნევიათ კიდევც, რომ სერ-
ჟანტები ჩვენდამი სიძულვილს არც კი მალავენ.
მაგრამ ჩვენთან შედარებით, ისინი უფრო სწრაფად
იმატებენ ჩინს. ერთი მხრივ, ეს სამართლიანიც არის.
ჩვენთან კი დაწინაურება უფრო ნელა ხდება, ვიდრე
ჯარში, მაგრამ არ დაივიწყოთ, რომ ჩვენი ეფრეი-
ტორი იმათ უფროს სერჟანტზე, გაცილებით მაღლა
დგას...

ანტიგონე (აწყვეტინებს). მომისმინე...

ჩაფარი. რა იყო?

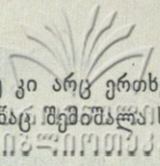
ანტიგონე. მე ახლა მოკვდები.

ჩაფარი არ პასუხობს. ისევ ბოლთას სცემს. ცოტა ხნის
მერე განავრძობს.

ჩაფარი. მეორე მხრივ, ჩაფრების მდგომარეობა ზოგიერთ
შემთხვევაში უკეთესია, ვიდრე არმიელი სერჟანტე-
ბისა. ჩაფარი ჯარისკაცია, მაგრამ ამავე დროს სა-
ხელმწიფო სამსახურშიც არის...

ანტიგონე. როგორ გგონია, სიკვდილი მტკივნეულია?

ჩაფარი. არ შემიძლია გიპასუხოთ. ომში, ვინც მუცელში იყო

დაჭრილი, მაგრად წვალობდნენ, მე კი არც ერთხელ არ დავჭრილვარ. ერთი მხრივ, ამანაც მემშაქმანს ხელი ჩინის მომატებაში...

ანტიგონე. ჩემთვის როგორი სიკვდილი აირჩიეს?
ჩაფარი. არ ვიცი. თითქოს ლაპარაკობდნენ, რომ თქვენი სისხლით ქალაქის წაბილწვა არ შეიძლებაო და ამიტომ ცოცხლად დამარხავენო.

ანტიგონე. ცოცხლად?
ჩაფარი. ჰო.

დუმილი. ჩაფარი საღებუ თუთუნს იმზადებს.

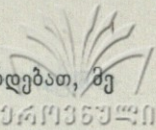
ანტიგონე. ო, ჩემო სამარვე! ო, საქორწილო სარეცელო! ო, მიწისქვეშა საკანო! (იბუზება. ძალიან პატარა უზარმაზარ ოთახში, თითქოს სცივაო.) მარტო, სულ მთლად მარტო...

ჩაფარი (იღებს თუთუნს პირში). ჰადესის გამოქვაბულში გამოგვამწყვდევნ. ქალაქის ჭიშკართან. აი, იქ არის სიციხე თუ არის. იქ ყარაულში ჩემი მტერი გაჩერდა, ერთ საათსაც ვერ გაძლებენ. ჯერ უნდოდათ ჯარისკაცები დაეგზავნათ, მაგრამ ყური მოგვარი, მაინც ჩვენ დაგვყენებენ. იმიტომ რომ ჩვენ უფრო ამტანები ვართ. არც არის საკვირველი, რომ ზოგიერთი ჩაფარი შურით უყურებს არმიელ სერჟანტს.

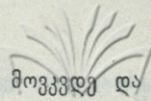
ანტიგონე (ჩურჩულებს დაქანცული ხმით). პირუტყვები...

ჩაფარი. რა-ა? ჩვენა ვართ პირუტყვები?

ანტიგონე. პირუტყვებიც კი ერთმანეთს მიეკვრობიან ხოლმე გასათობად. მე კი სულ მთლად მარტო ვიქნები.

- ჩ ა ფ ა რ ი. ჰო. ეს სხვა საქმეა. თქვენ რამე თუ გჭირდებათ, მე შემიძლია მსახურს დაუძახო.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. მე მინდა, რომ ჩემი სიკვდილის მერე შენ დაგვიხმადო გადასცე ერთ ადამიანს.
- ჩ ა ფ ა რ ი რომელი წერილი?
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. რომელსაც მე დავწერ.
- ჩ ა ფ ა რ ი არა, გენაცვალე! ეგ არ გამოვა! რა მოინდომა? წერილი! ასეთი თამაში მე ძვირი დამიჯდება!
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. თუ თანახმა იქნები, ამ ბეჭედს მოგცემ.
- ჩ ა ფ ა რ ი. ოქროსია?
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. ჰო, ოქროსია.
- ჩ ა ფ ა რ ი. გაიგეთ, მე რომ გამჩხრიკონ, სამხედრო სასამართლოს ვერ გადავრჩები. თუმცა თქვენ რა გენაღვლებათ. (ბეჭედს ათვალთქვებს.) რადგან თქვენ ასე მთხოვთ, მე მხოლოდ ერთი რამის გაკეთება შემიძლია, თქვენ მიკარნახეთ, მე კი ჩემს უბის წიგნაკში ჩავიწერ. მერე ამ ფურცელს ამოვხვევ. სხვანაირად არ შეიძლება, თქვენი ხელი ხომ ჩემსას არ ჰგავს.
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. (ჩურჩულებს თვალდახუჭული, მწარედ იღიმება). შენი ხელი... (შეკრთება.) რა საძაგლობაა. რა საძაგლობაა ყველაფერი!..
- ჩ ა ფ ა რ ი. (ნაწყენი, ისე აჩვენებს, თითქოს ბეჭედს უბრუნებს). აჰა, რახან არ გინდათ...
- ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. (აჩქარდება). კარგი, წაიღე ბეჭედი და დაწერე. მხოლოდ ჩქარა! მეშინია, ვერ მოვასწრებთ. წერე: ძვირფასო...
- ჩ ა ფ ა რ ი. (იღებს უბის წიგნაკს, ფანქრის წვერს ენით ასველებს). შენს ბიჭს უგზავნი?

ანტიგონე. ჩემო ძვირფასო, გადავწყვიტე, მოვკვდე და შენ შეიძლება როდისმე გადამიყვარო...*ეკიქნენ*“

ჩაფარი (ნელა იმეორებს თავისი უხეში ხმით, —*ბწერს*)*ეკიქნენ*— მო ძვირფასო, გადავწყვიტე, მოვკვდე და შენ შეიძლება როდისმე გადამიყვარო...“

ანტიგონე. კრეონტი მართალი იყო. რა საშინელებაა! ახლა მე ამ კაცის გვერდით უკვე აღარ ვიცი, რისთვის ვკვდები, მეშინია...

ჩაფარი (უჭირს კარნახით წერა). „კრეონტი მართალი იყო, რა საშინელებაა...“

ანტიგონე. ჰემონ! ჩვენი ბიჭი რომ აღარ გაჩნდება? მხოლოდ ახლა მივხვდი, რა ადვილი იყო მეცხოვრა...

ჩაფარი (შეწყვეტს წერას). მოიცადეთ, ძალიან ჩქარობთ, თანაც გინდათ ყველაფერი ჩავწერო. ცოტა ნელა არ შეიძლება?

ანტიგონე. რაზე გავჩერდით?

ჩაფარი. „ეს საშინელებაა. ახლა ამ კაცის გვერდით...“

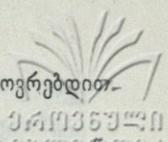
ანტიგონე. აღარ ვიცი თუ რისთვის ვკვდები.

ჩაფარი (ფანქარს ენით ასველებს, წერს). „აღარ ვიცი თუ რისთვის ვკვდები... არავინ არ იცის თუ რისთვის მოკვდება“.

ანტიგონე (განაგრძობს). მეშინია... (ჩერდება. წელში იმართება.) არა, წაშალე რაც დაწერე და არავინ არასოდეს არაფერი არ გაიგოს. ეს იგივეა, რომ ჩემი გვაში გაშიშვლებული ნახონ. დაწერე მხოლოდ: მაპატიე!

ჩაფარი. ესე იგი, ბოლო წავშალო და მის მაგივრად დავწერო „მაპატიე“?

ანტიგონე. ჰო, მაპატიე, ძვირფასო. პატარა ანტიგონე რომ

არა, თქვენ ალბათ ყველანი მშვიდად იცხოვრებდით... მე შენ მიყვარხარ...

ჩ ა ფ ა რ ი ,,პატარა ანტიგონე რომ არა, თქვენ ალბათ ყველანი მშვიდად იცხოვრებდით. მე შენ მიყვარხარ... მორჩა?"

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. ჰო!

ჩ ა ფ ა რ ი. მაშალო წერილია.

ა ნ ტ ი გ ო ნ ე. ჰო!

ჩ ა ფ ა რ ი. კი მაგრამ, ვის გადავცე?

ამ დროს კარი იღება და შემოდის დანარჩენი ჩაფრები. ანტიგონე დგება, მათ უყურებს. მერე პირველ ჩაფარზე გადაიტანს მზერას. ის მშვიდად იღებს ჯიბეში ბეჭედს და უბის წიგნაკს. როცა ანტიგონეს თვალებს შეეფეთება, სხვების მოსაჩვენებლად ყვირის.

ჩ ა ფ ა რ ი. აბა, აბა, ჭკვიანად!

ანტიგონე მწარედ იღიმება. თავს ხრის და დანარჩენ ჩაფრებთან ერთად გადის ყველანი გადიან შემოდის ქორო.

ქ ო რ ო. მაშ ასე, ანტიგონეს ამბავი გათავდა! ახლა კრეონ-ტის ჯერია.

შემორბის მაცნე.

მ ა ც ნ ე (ყვირის). დედოფალი! სად არის დედოფალი!

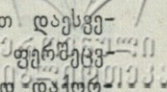
ქ ო რ ო. დედოფალი რად გინდა? რა უნდა უთხრა?

მ ა ც ნ ე. საშინელი ამბავი. ეს-ეს არის ანტიგონე ჯურღმულში ჩააგდეს. ბოლო ქვის დადება ვერც კი მოასწრეს, რომ კრეონტს და აგრეთვე სხვებსაც, ვინც კი იქ იდგა, კვნესა შემოესმათ. ყველანი გაჩუმდნენ და ყური მიუგდეს, რადგან ანტიგონეს ხმას არ ჰგავდა. ღრმა სამარიდან სხვისი ხმა ისმოდა. ყველამ კრე-

ონტს შეხედა. ის კი პირველი მიხვდა და შეშლი-
ლივით დაიყვირა: ქვეები მოაშორეთ! მონუმენტი ქვეებს
ეცნენ და მათთან ერთად მეფემაც დაიწყო ქვეების
გადაყრა. ოფლში გაიღვარა, ხელები დაუსისხლიან-
და. როგორც იქნა სამარხს ქვეები მოაშორეს, ბოლო
ქვა სამარეში ჩავარდა და ჩვენ დავინახეთ თავის
ჭრელ ქამარზე ჩამომხრჩვალ ანტიგონე. წითელი,
ლურჯი და მწვანე ძაფები სათამაშო მძივებივით
მოჩანდა მის ყელზე. ჰემონი კი მის წინ დაჩოქი-
ლიყო, მუხლებზე მოხვეოდა და ქვითინებდა, ანტი-
გონეს კაბის ნაოჭებში სახეჩამალული. კიდევ ერთი
ლოდი გადასწიეს და ახლა კრეონტს უკვე შეეძლო
ჯურღმულში ჩასულიყო, და სადღაც, ქვემოთ, ბნელ-
ში გამოჩნდა მისი ჭადარა თავი. ის ჯერ ხვეწან-
მუდარით შეეცადა ჰემონის წამოყენებას, მაგრამ
ჰემონს არ ესმოდა. უცებ ჰემონი წამოვარდა და
შავთვალა პატარა ბიჭივით, როგორც ის ოდესღაც
იყო, ჩუმად შეაჩერდა მამამისს. მერე კი მოულოდ-
ნელად სახეში შეაფურთხა და მახვილი იშიშვლა.
კრეონტი კედელს მიაწყდა. ხოლო ჰემონმა სიძულ-
ვილით დამძიმებული და მახვილივით ბასრი მზერა
მიაბჯინა კრეონტს და ადგილზე გააშეშა. ცოტა ხანს
ასე უცქირა კედელზე აკრულ აცაცცახებულ ბებერს,
მერე მახვილით გული განიგმირა და ანტიგონეს
ჩაეხვია. ქამარმა ველარ გაუძლო მათ სიმძიმეს და
ახლა ისინი ჩახუტებულები წვანან სისხლის გუბეში.

შემოდის კრეონტი პატარა მსახურთან ერთად.

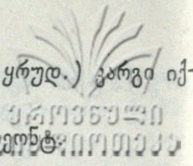
კრეონტი. მე ვბრძანე, ისინი ერთმანეთის გვერდით დაესვენებინათ. ისინი განზანეს და ახლა ოდნავ უფრო შეკვლილები მშვიდად წვანან, როგორც ახლად დაქორწინებულები პირველი ღამის მერე... მათთვის ყველაფერი დამთავრდა.

ქორო. მაგრამ შენთვის არა, კრეონტ! შენ კიდევ რაღაცის გაგება მოგიწევს. ვერიდიკე, დედოფალი, შენი მუსულე...

კრეონტი. სულ ბაღში ფუსფუსებს, ან მურაბას ხარშავს, ან თბილ პერანგებს ქსოვს ღარიბებისთვის... საკვირველია, მაინც რამდენი პერანგი სჭირდებათ ღარიბებს, თითქოს მეტი არაფერი არ უნდოდეთ.

ქორო. ამ ზამთარს თებეს დატაკებს ძალიან შესცივდებათ, კრეონტ! შვილის სიკვდილის ამბავი რომ გაიგო, დედოფალი მაშინაც ქსოვდა. მან ჩაათავა რიგი და მშვიდად და აუჩქარებლად, როგორც მას საერთოდ ჩვეოდა, ჩხირები გვერდზე გადადო და სუმბულის სურნელით გაჟღენთილ, მოქარგული ხელსახოცებითა და ხავერდის ბალიშებით მორთულ თავის ოთახში შევიდა, რათა იქ ყელი გამოეჭრა. კრეონტ, ის ახლა წევს თქვენს ძველებურ საწოლზე, სწორედ იმ საწოლზე, სადაც შენ ის პირველად იხილე ერთხელ საღამოთი, ჯერ კიდევ სრულებით ნორჩი გოგონა. იგი ახლაც გაღიმებული წევს, მაგრამ მისი ღიმილი ახლა ოდნავ უფრო სევდიანია, ბალიშზე რომ სისხლის დიდი ლაქა არ იყოს, იტყოდი, ჩასძინებიაო...

კრეონტი. ისიც... ყველას სძინავს. მით უკეთესი. ძალიან მძი-

მე დღე იყო. (პაუზა. აგრძელებს ყრუდ.) კარგი იქნება ალბათ მარადიული ძილი.

ქორო.
კრეონტი.

და შენ ახლა სულ მარტო ხარ, კრეონტი, ჰო, სულ მარტო!

დღემილი.

- კრეონტი (მხარზე ხელს ადებს მსახურს). ბიჭუნა...
- მსახური. რა იყო, ბატონო?
- კრეონტი. აი, რას გეტყვი... სხვებმა არ იციან. როცა სამუშაო გაქვს, არ შეიძლება გულხელდაკრეფილი იჯდე. ისინი ამბობენ, რომ ეს ბინძური სამუშაოა. მაგრამ შენ მაგივრად სხვა რომ არავინ გააკეთებს?
- მსახური. არ ვიცი, ბატონო.
- კრეონტი. რა თქმა უნდა, არ იცი, შენდა საბედნიეროდ. კარგი იქნებოდა, თუკი არასდროს არაფერი არ გეტოვებოდა. შენ ალბათ ერთი სული გაქვს, როდის გავიზრდები?
- მსახური. ო, რა თქმა უნდა, ბატონო!
- კრეონტი. სულელო! უმჯობესი იქნება თუკი არასოდეს არ გავიზრდები! (შორს ისმის საათის ხმა. ჩურჩულებს.) ხუთი საათია. რა გაქვს დანიშნული ხუთი საათისათვის?
- მსახური. საბჭოს სხდომა, ბატონო.
- კრეონტი. რა გაეწყობა, რახან საბჭო მოწვეულია, ჩემო ბიჭუნავ, ჩვენც იქ უნდა წავიდეთ.

(ისინი გადიან. კრეონტი მსახურის მხარს ეყრდნობა.)

(გამოდის ავანსცენაზე). გათავდა. მართლაც პატარა ანტიგონეს გარეშე, ყველანი გაცილებით მშვიდად იცხოვრებდნენ. მაგრამ უკვე ყველაფერი გათავდა, თუმცა ყველანი მაინც მშვიდად არიან. ვინც უნდა მომკვდარიყვნენ, მოკვდნენ: ისინიც, რომლებსაც რალაც სწამდათ და ისინიც, ვინც მათ საწინააღმდეგოს ფიქრობდნენ და ისინიც კი, ვისაც საერთოდ არაფერი არ სწამდათ და ამ ამბავში შემთხვევით მოხვდნენ და მისი ვერაფერი ვერ გაიგეს. ყველა მკვდარი ერთნაირია, ის არავის არ სჭირდება და გაშეშებული ღებება. ხოლო ცოცხლები თანდათან დივიწყებენ მკვდრებს და შეიძლება, მალე მათი სახელებიც კი აერიოთ. ყველაფერი გათავდა: ანტიგონემ სიმშვიდე მოიპოვა და აღარაფერი აღარ აწუხებს. მან უკანასკნელი ვალი მოიხადა. სევდიანი დუმილი გამეფდა თებშიც და დაცარილებულ სასახლეშიც, სადაც კრეონტი სიკვდილისთვის მოემზადება...

(სანამ ქორო ლაპარაკობს, შემოდინ ჩაფრები. ისინი სხდებიან, გვერდით იდგამენ ღვინით სავსე მათარებს, ქუდებს კეფაზე მოიგდებენ და იწყებენ ბანქოს თამაშს.) დარჩნენ მხოლოდ ყველაფრისადმი გულგრილი ჩაფრები. ეს ამბავი მათ არ ეხებათ. ისინი ბანქოს თამაშს აგრძელებენ.

ჩაფრები თამაშით არიან გართულნი.

Жан Ануи

АНТИГОНА

(На грузинском языке)

Театральное Общество Грузии

Издательство «Хеловнеба»

Тбилиси, пр. Плеханова, 179

1972

რედაქტორი ნ. გურაბანიძე
მხატვარი ზ. კაპანაძე
მხატვრული რედაქტორი ლ. ღვინჯილია
ტექნიკური რედაქტორი შ. ლეჟავა
კორექტორი ე. ნადარეიშვილი

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 15. VI. 72 წ.
ქაღალდის ზომა 70×108¹/₃₂.
ნაბეჭდი თაბახი 3,5
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 2,28
ტირაჟი 4.000 შეკვ. № 257
ფასი 28 კაპ.

გამომცემლობა „ხელოვნება“
თბილისი, პლემხანოვის 179
1972

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
ბეჭდვითი სიტყვის სახელმწიფო კომი-
ტეტის მთავარბოლიგრაფმრეწველობის
სტამბა № 1, თბილისი, ორჯონიკიძის
ქ. № 50.

Типография № 1 Главполиграфпрома
Госкомитета Совета Министров Груз.
ССР по печати. Тбилиси, ул.
Орджоникидзе № 50.

პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა

K 41.263/2

ეროვნული
ბიბლიოთეკა